

Op-art v odeve

Tamara Koperová

Bakalárska práca
2023

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Design oděvu

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Tamara Koperová
Osobní číslo:	K20180
Studijní program:	B8206 Výtvarná umění
Studijní obor:	Multimédia a design – Design oděvu
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Op-art v oděvu

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním textovém rozsahu 20-25 normostran. Práce bude zaměřená na propojení op-artu a jeho výrazového charakteru s novými médii.

2. Praktická část:

Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 5-7 modelů. Praktická část se zaměří na vytvoření kolekce, která vychází z principů op-artu a nových médií. Práce je doplněna o dokumentační fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě videoprojekcí. Rozsah práce: minimálně 40 normostran. Formát A4. Práce bude odevzdána ve dvou stejnopisech v pevné vazbě (1 může být ve vazbě kroužkové). Součástí odevzdané písemné práce bude dodání elektronické verze bakalářské práce na Flash disku. Flash disk bude také obsahovat samostatné fotografie z praktické části bakalářské práce v tiskové kvalitě. Formáty pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 DPI, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Jazyk zpracování: **Slovenština**

Seznam doporučené literatury:

BAUDOT, François. *Móda storočia*. Slovak edition. Bratislava: Ikar, 2001. ISBN 80-551-0127-2.

FRANCOVÁ, Jana. *Navigátor: úvod do umění nových médií*. Brno: Masarykova Univerzita, 2021, 263 s. ISBN 978-80-210-9887-9.

GAFF, Jackie a Clare OLIVER. *Svět umění XX. století od postimpresionismu po digital art*. Praha: Albatros, 2003, 187 s. Klub mladých čtenářů. ISBN 8000011794.

HODGEOVÁ, Susie. *Stručný příběh moderního umění: kapesní průvodce klíčovými směry, díly, tématy a technikami*. Praha: Grada, 2019, 224 s. ISBN 9788027120789.

RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKE a Klaus HONNEF, WALTHER, Ingo F., ed. *Umění 20. století: [malířství, sochařství a objekty, nová média, fotografie]*. [Praha]: Slovart, 2004, 840 s. ISBN 8072095218.

Vedoucí bakalářské práce: **MgA. Lenka Mičolová**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání bakalářské práce: **1. listopadu 2022**

Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2023**

L.S.

Mgr. Josef Kocourek, Ph.D.
děkan

doc. MgA. Kristýna Petříčková, Ph.D.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne:

Jméno a příjmení studenta:

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa venuje op-artu a jeho výrazovým prostriedkom v móde, maľbe, grafike a vo fotografii. Zo zistených informácií následne prepája určité op-artové prvky s vplyvmi súčasného sveta a jeho médiami. Teoretická časť sa taktiež zaoberá rôznymi autormi, ktorí mali priamí vplyv na tvorbu práce, rozborom ich tvorby a verejných výstav.

Praktická časť záverečnej práce popisuje proces tvorby od prvotného rešeršu, vznik autorskej potlače, vplyv rôznych médií a programov, až do následnej realizácie odevnej kolekcie. Výsledkom sa tak následne stáva odevná kolekcia dominantných siluet vyvedených z geometrických tvarov, ktorá pozorovateľa vŕahuje do bližšieho kontaktu s výsledným produktom za použitia médií.

Kľúčové slová: op-art, nové média, geometria, silueta, 3D program

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on op-art and its means of expression in fashion design, painting, graphic design, and photography. The thesis aims to connect op-art elements with contemporary influences of the modern world and its media. The theoretical part describes different authors who had a direct influence on the creative process and analyzes their work.

The practical part of the bachelor thesis describes the creative work process from the first research, the author's print, and the influence of programs all resulting in an original fashion collection. The final result, a collection of striking silhouettes made from geometrical shapes draws the viewer into closer contact with the product using new media.

Keywords: op-art, new media, geometry, silhouette, 3D program

Ďakujem MgA. Lenke Mičolovej za vedenie bakalárskej práce. Taktiež ďakujem svojim blízkym, ktorí ma podporovali. Veľké ďakujem patrí Vendule Spáčilovej za úžasné fotografie a tímu ľudí, ktorí sa na projekte podieľali.

Prehlasujem, že odovzdanie bakalárskej/diplomovej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČASŤ	10
1 OP-ART V ZAHRANIČÍ	11
2 OP-ART NA ÚZEMÍ ČESKOSLOVENSKA.....	14
2.1 SKUPINA KRIŽOVATKA.....	14
2.1.1 Vladislav Mirvald.....	15
2.2 KLUB KONKRÉTISTOV	16
2.2.1 Zdeněk Vrt	17
2.3 OP-ART A GRAFIKA.....	18
3 OPTICAL ART V MÓDE	21
3.1 BARBARA BROWN	22
3.2 OSSIE CLARK A CELIA BRITWELL	23
3.3 ANDRÉ COURRÈGES	24
3.4 JOHN BATES	25
3.5 PIERRE CARDIN	25
3.6 JEAN-PAUL GAULTIER.....	26
4 UMENIE NOVÝCH MÉDIÍ	28
4.1 NAM JUNE PAIK	28
4.2 JOAN JONAS.....	29
4.3 ADÉLA MATASOVÁ	30
4.4 JAKUB NEPRAŠ.....	31
4.5 JAKUB TAJOVSKÝ.....	32
II PRAKTICKÁ ČASŤ.....	34
5 ÚVOD DO KOLEKCIE A KONCEPT PRÁCE	35
5.1 INŠPIRÁCIA.....	35
5.2 NÁVRHY.....	36
5.3 TVORBA POTLAČE	38
5.4 PREPOJENIE NOVÝCH MÉDIÍ DO KOLEKCIE	40
5.5 TVORBA MODELOV	42
5.6 SILUETA 1	43
5.7 SILUETA 2	44
5.8 SILUETA 3	45
5.9 SILUETA 4	46

5.10	SILUETA 5	47
5.11	VIRTUÁLNY OBJEKT	48
5.12	DOPLNKY	49
III	PROJEKTOVÁ ČASŤ	50
6	LOOKBOOK.....	51
	ZÁVER	72
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	73
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	78
	ZOZNAM OBRÁZKOV	79
	ZDROJE OBRÁZKOV	80

ÚVOD

Práce vychádza z op-artu a mapovania jeho vzniku, vplyvov a následného využitia v rôznych odboroch. Zaoberá sa autormi z bývalého Československa a následne prechádza do celosvetovej produkcie módnych odevov z druhej polovice 20. storočia, ktoré smer optical artu využívali. Dôležitým bodom práce je prepojenie op-artu s novými médiami a pozorovanie ich súvislostí. Kapitola s názvom *Umenie nových médií* je venovaná autorom, ktorí tvorbu práce ovplyvnili, či už prostredníctvom priameho kontaktu s ich dielami, alebo systematickým hľadaním zdrojov vo fáze rešeršu.

Jedným z hlavných výrazových prvkov je autorská potlač, ktorá vychádza z obrazu Richarda Anuszkiewicza s názvom *Unit* zhotoveným v roku 1966. Práca sa snaží o zachytenie určitých spojitostí medzi ilúziou sveta optical artu a nových médií, ktoré nás denne obklopujú.

Čo je skutočnosťou a čo všetko je naše oko schopné vnímať? V modernom svete je človek v neustákom prepojení s virtuálnym priestorom, ktorý často deformuje vnímanie skutočnosti aj prostredníctvom rôznych médií a platforiem.

Jedným z charakteristických črt op-artu je tvorba kompozícií pomocou rytmického striedania geometrických tvarov za účelom vytvorenia ilúzie. Cieľom práce je odvíjanie sa od istých charakteristických znakov op-artu, avšak so zámerom transformácie tohto smeru do súčasnejšej verzie. K tomuto cieľu využíva už spomínané média a prácu v nich.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 OP-ART V ZAHRANIČÍ

Umenie vo svojej podstate je a bolo formované na základe stavby spoločnosti a mentality danej doby. Od umelcov sa po storočia očakávalo určité vyjadrenie, ktoré bolo žiadané a prislúchalo aktuálnemu obdobiu. V rozmedzí 17. – 19. storočia vládli svetu umenia oficiálne akadémie. Postupom času sa však umenie transformuje do rôznych foriem ako živý organizmus. Výsledkom toho sa mentalita samotnej spoločnosti mení, prijíma nové formy, myšlienkové prúdy a dozrieva. Diela, ktoré vznikajú medzi polovicou 19. storočia a 70. rokmi 20. storočia, sú všeobecne známe ako moderné umenie.¹

Napriek všeobecnej datácii podstatné zmeny v umeleckom svete môžeme pozorovať už od 18. storočia. Tieto premeny sú forma reakcie na spoločenské dianie: estetická revolúcia v symbolizme a impresionizme, industrializácia, vznik Sovietskeho zväzu, nové vedecké objavy (napr. Albert Einstein a jeho *Teória relativity*), aplikovaná jadrová fyzika a mnoho ďalších.²

Vplyv na rozvoj umeleckých smerov mala bezpochyby prvá a druhá svetová vojna. Tieto skutočnosti ovplyvnili vnímanie človeka a priviedli ho k hľadaniu iných východísk. V rokoch 1910 – 1920 sme zaznamenali najširší rozvoj maliarstva na západe. Abstraktné umenie bezpochyby s optical artom súvisí a práve tento prúd vzniká v tomto období. Nesnaží sa zachytávať skutočnosť a odpútava sa od figuratívneho zobrazovania.³

Forma op-artu na našom území a v zahraničí je odlišná. Na západe je to prirodzený posun v tvorbe abstrakcie a aj akási reakcia na pop-art. Na našom území sa optické umenie vyvíja izolovanie v inom prostredí na základe neokonštruktívnych tendencií. Táto izolácia vytvorila prostredie pre rast nových umeleckých prejavov s iným pohľadom na danú problematiku, bez zaužívaných vplyvov z vonkajšieho prostredia. Optical art sa na západe vyvíjal už v 50. rokoch 20. storočia, u nás je to o 10 – 15 rokov neskôr.⁴

V roku 1955 sa zahájila výstava s názvom „*Le Mouvement*“ v parížskej Galérii Denise René. Obsahom boli obrazy, ktoré mali virtuálno-pohyblivý charakter. Niektorí umelci v 50. a 60. rokoch 20. storočia vytvárali abstraktné vzory, ktoré sa pri pozorovaní pohybovali, čo pôsobilo kinetickým dojmom. Veľkou obľubou op-artových umelcov bolo používanie čierno-bielej kombinácie, prípadne pracovali s inými pestrými farbami. Tento dočasný prúd obsadil galérie, médiá a postupne sa transformoval aj do módy. Medzi

¹HODGEOVÁ, Susie. Stručný příběh moderního umění.

²BERNARDOVÁ, Edina. Moderní umění.

³GAFFOVÁ, Jackie a Clare OLIVEROVÁ. *Svět umění XX. století.*

⁴BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

popredných predstaviteľov op-artu môžeme zaradiť Victora Vasarelyho, Brigdet Rileyovú, Franka Stella a mnoho ďalších.⁵

Termín Op-art sa po prvý krát vyskytuje v magazíne *Time* v roku 1964. Nasledujúci rok sa konala výstava Bridget Rileyové s názvom „*Vnímavé oko*“. Počas svojej tvorby autorka pracovala predovšetkým s čierno-bielou farebnou kombináciou. Vo svojom ateliéri často využívala pomoc asistentov z praktických dôvodov. Op-art sa stal výrazom doby a bol viditeľný takmer všade. V roku 1965 Rileyová zažalovala istú odevnú firmu v USA z ukradnutia vzorov.⁶ Autorke šlo o snahu vytvorenie tzv. multifokálneho priestoru, kde nenájdeme perspektívne, ani kompozičné centrá. Vytvorené tvary sa vzpierajú zachyteniu oka pozorovateľa a tým spochybňujú jeho zmysly a nadobudnuté schopnosti.⁷

V USA bol popredným predstaviteľom optical artu Richard Anuszkiewicz, ktorý vytvoril obraz s názvom „*Pocta štvorca*“. V obraze vyplňoval veľké štvorce malými, ktoré sa podľa použitia vybraných farieb opticky vzdalujú alebo približujú. Victor Vasarely sa považuje za otca už spomínaného umeleckého smeru. Prostredníctvom geometrickej abstrakcie docieľuje podobu trojrozmerného objektu, čo používal aj vo svojej reklamnej tvorbe. Svojím obrazom dáva označenia podľa sériových čísel.⁸

„*Umnění v žádnem případě není přirozené, nýbrž umělé. Tvořit neznamená napodobnovat přírodu, ale vyrovnat se jí a dokonce jí překonávat díky vynalézavosti, již je mezi živými tvory nadán pouze člověk.*“⁹ Vasarely vníma svoju tvorbu odlišným spôsobom v porovnaní s umelcami v Československu, akými boli napríklad Milan Dobeš, alebo Vladislav Mirvald. Aj na tomto príklade je možné demonštrovať prístup k op-artu ako takému v Československu a v zahraničí.

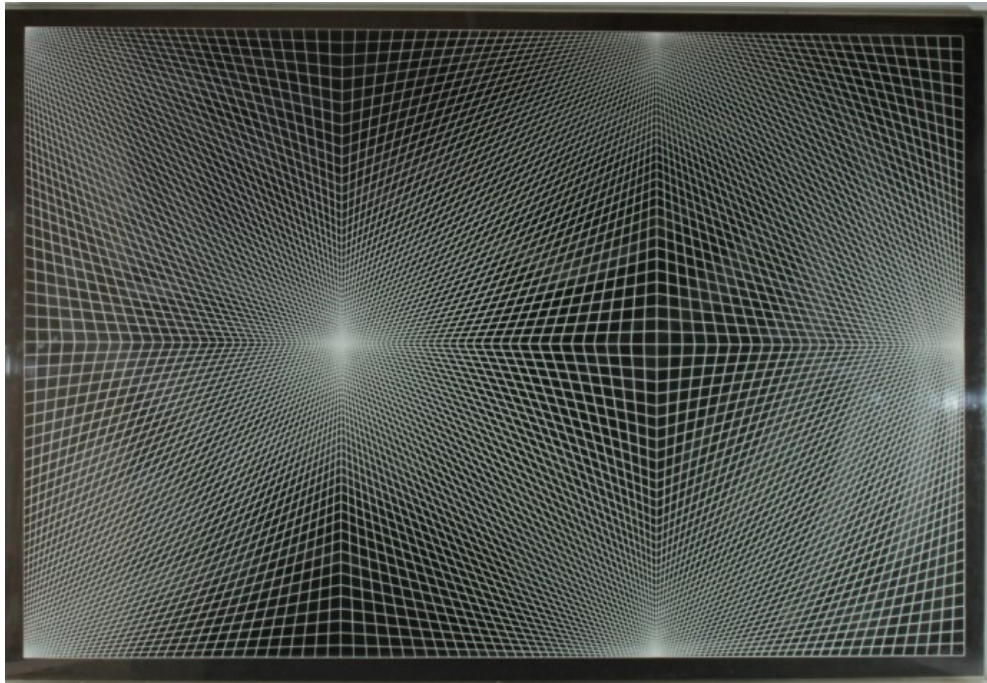
⁵HODGEOVÁ, Susie. Stručný příběh moderního umění.

⁶GAFFOVÁ, Jackie a Clare OLIVEROVÁ. *Svět umění XX. století*.

⁷RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKEOVÁ a Klaus HONNEF. *Umění 20. století*.

⁸GAFFOVÁ, Jackie a Clare OLIVEROVÁ. *Svět umění XX. století*.

⁹RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKEOVÁ a Klaus HONNEF. *Umění 20. století*.

Obrázok 1 Richard Anuszkiewicz, Convex and concave

2 OP-ART NA ÚZEMÍ ČESKOSLOVENSKA

Vznik op-artu na území Československa započal s neokonštruktivistickými tendenciami, avšak nebol vyústením na základe vplyvu zo západu. Optical art sa formoval z určitej zakotvenej tradície a skúseností. Na umenie mal rozhodne vplyv aj politický systém, ktorý držal krajinu v pevnom zovretí, čo doviedlo autorov k zaujímavejším formám a tlmenej farebnosti. Prejavom už spomínaného smeru boli najmä grafiky a kresby. Taktiež väzba autora s dielom je bezpochyby väčšia ako v zahraničí. Prvotné tendencie v zobrazovaní geometrie pozorujeme už pri rozvoji sořely na začiatku 60. rokov.¹⁰

Obrázok 2 Běla Kolářová, Variation: Two triangles IV, 1968

2.1 Skupina Křižovatka

Skupina s názvom *Křižovatka* vznikla v roku 1963 a medzi jej členov patrili Jiří Kolář, Běla Kolářová, Karel Malich, Vladislav Mirvald, Zdeněk Sýkora a iní. Prvá výstava už spomínanej skupiny prebehla v roku 1964 v Prahe. Nasamotnej výstave sa návštevník mohol stretnúť s rôznymi výtvarnými prejavmi. Samotný op-art na výstave predstavovala autorka Běla Kolářová.¹¹

Autorka sa spočiatku venovala najmä fotografií a experimentom s týmto médiom. Vytvárala rotačné snímky, kresby svetlom a geometrické rastry, avšak neskôr sa rozhodla pre tvorbu trojrozmerných asambláží. Materiálové asambláže sa skladali s predmetov, ktoré človek denne používa: sponky, žiletky, patentky atď. Aj napriek vplyvom

¹⁰BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

¹¹BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

Jířího Koláře, autorkinho manžela, ktorého spoznala v roku 1944 v Zlíne, sa jej darilo zachovávať si svoju autenticitu. Vďaka manželovi sa dostala do kontaktu aj so skupinou 42.¹²

V iných spolkoch bolo zaužívané, že autori si vybrali jeden umelecký prúd a ten v ich tvorbe dominoval. Skupina sa rozhodla pre podporu individuality svojich členov a tak vznikol názov Križovatka, ktorý mal reflektovať ich postoj. Neskôr skupina usporiadala výstavy s názvom *Konstruktívne tendencie* a *Nová citlivosť*. Na výstave *Nová citlivosť* vystupovali rozličné umelecké tendencie, ako napríklad akustické kresby, konstruktivizmus, nový realizmus, op-art a iné. Členom skupiny bol aj Zdeněk Sýkora, ktorého tvorba bola taktiež premenlivá. V 50. rokoch sa venoval krajinomalbe, neskôr štylizovaným kompozíciám a následne sa autor dopracoval ku geometrickej abstrakcii.¹³

2.1.1 Vladislav Mirvald

Tvorbu Vladislava Mirvalda radíme medzi predstaviteľov konstruktivistických tendencií. Počas svojho života naviazal úzky vzťah so zberateľom umenia Vlastimilom Jurenom, ktorý zbieral autorov kubizmu a surrealizmu. Mirvalda to natoľko uchvátilo, že sa rozhodol študovať umenie. Ranné Mirvaldovo obdobie bolo venované kubizmu, neskôr po vojne sa rozhodol absolvovať štúdium profesúry venované deskriptívnej geometrii a modelovaniu. V roku 1963 sa stal členom skupiny *Križovatka* a aj vďaka vplyvom Zdeněka Sýkory začíal tvoriť v duchu geometrickej abstrakcie. Experimentoval s priestorom a jeho paradoxami na ktoré používal kružnice.¹⁴ Tieto kružnice s názvom Garmondove a Cicerove sa následne stali hlavným bodom pre aperspektivu. Autor odmietal príslušnosť k op-artu, jeho tvorba sa však zaoberá možnosťami geometrie a jej konštrukciou na základe tohoto prístupu s op-artom určite súvisí.¹⁵

Tomáš Pospiszyl sa v roku 2010 na túto tématiku vyjadril s názorom, že vďaka komercii op-artu v reklame, móde a filme sa automaticky vážnosť vnímania tohoto smeru znevažuje. Na našom území bol tento umelecký smer považovaný za akúsi

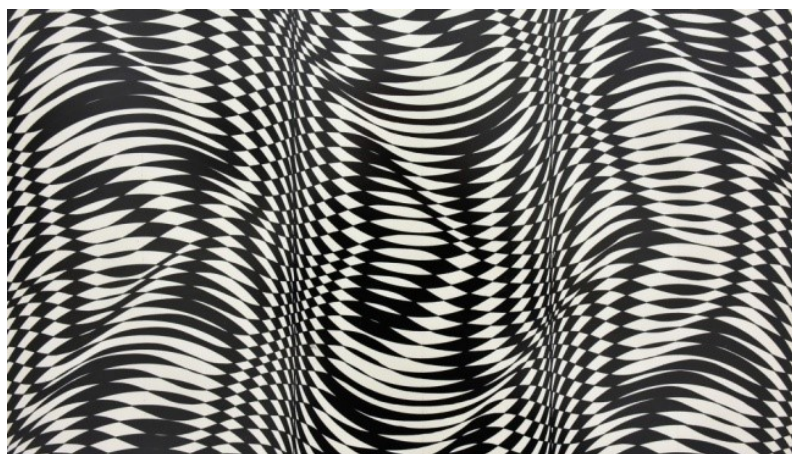
¹²Běla Kolářová žila ve stínu svého manžela a přesto vytvořila autentické dílo /+film. Dostupné z: <https://artrevue.cz/bela-kolarova-zila-ve-stinu-sveho-manzela-a-presto-vytvorila-autenticke-dilo-film/>.

¹³WAGNER, Radan. (Ne)očekávané náhody Zdeněka Sýkory.

¹⁴ŠTROBLOVÁ RATHOUSKÁ, Kateřina. Vladislav Mirvald.

¹⁵ŠIKLOVÁ, Lucie. Vladislav Mirvald ze sbírek Galerie Benedikta Rejta.

senzácii.¹⁶V istom bode Mirvaldova umelecká tvorba vyúsnila do experimentu a vytváral tzv. kaňkáže a zmrzláže. V nich nechával priestor akejsi náhode procesov prírody, tie následne prepájal s určitým strohým poriadkom. Týmto spôsobom sa dostal do zachytenia rytmu, čo ďalej viedlo k zobrazovaniu repetície. Samotný impulz, ktorý viedol Mirvalda ku deskriptívnej geometrii, obdržal od Jířího Koláře, následkom čoho začali vznikať rysované kompozície. Mirvald sa počas svojej tvorby zameriava na presné pochopenie deskriptívnej geometrie a matematiky čím sa odlišuje od autorov radených do op artu. V niektorých dielach sa znova prejavuje náhoda a geometrické línie sa transformujú do organických tvarov.¹⁷

Obrázok 3 Vladislav Mirvald, čierno-biela kompozícia

2.2 Klub konkrétistov

Podobne, ako vyššie spomínaná skupina *Křižovatka*, aj v *Klube konkrétistov* bola dôležitým bodom individualita. Hlavným teoretikom skupiny bol Arsén Pohribný. Na území českej republiky skupina po prvýkrát vystavovala v Jihlave roku 1968. Na výstave bolo vystavených viac ako 70 autorov, vrátane zahraničných umelcov. Samotná skupina bola založená v roku 1967 v Prahe. K členom skupiny, ktorí tvorili v duchu op-artu, patrili Jíří Himlar, Eduart Ovčáček, Jaroslav Malina a mnohí ďalší. Skupina mala snahu o nadviazanie vzťahov so zahraničím, čo sa aj podarilo. Následkom toho sa uskutočnilo viacero výstav v rôznych krajinách, ako napríklad v Nemecku, Taliansku a Anglicku.¹⁸

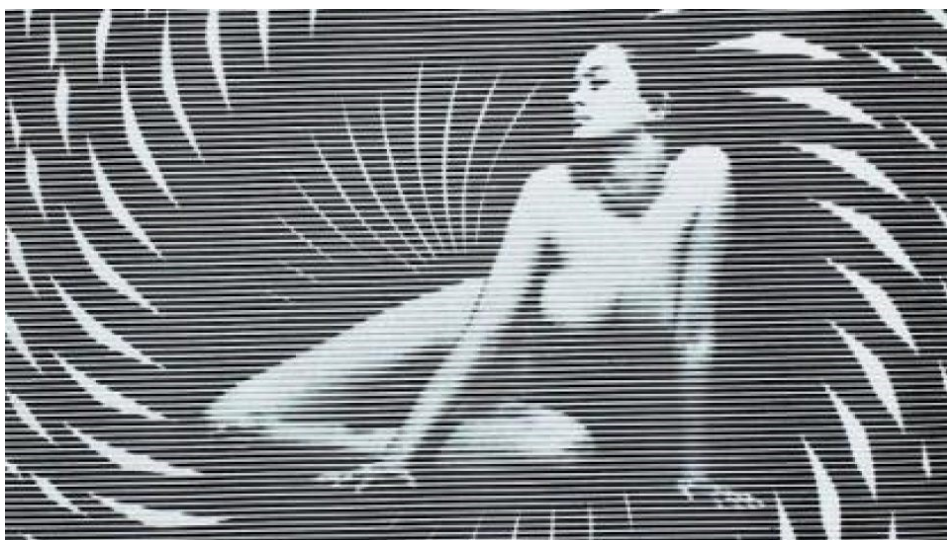
¹⁶BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

¹⁷MACHALICKÝ, Jíří. *Konstruktivní variace.*

¹⁸BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

Veľmi dôležitou súčasťou skupiny bolo jej severomoravské zoskupenie, ktoré bolo typické prácou s experimentom a uplatnením nových výtvarných prostriedkov, čo dokazuje predovšetkým tvorba Svatoslava Böhma.¹⁹ Jíří Hilmar sa vo svojej tvorbe zaoberal optickým umením, ktoré formoval do papierových reliéfov. Na základe pravidelného tvarového striedania manipuloval s ľudským videním, čo ho viedlo aj ku kinetickým princípom. Pracoval s plochou a jej následným rozvíjaním do priestoru.²⁰

Eduard Ovčáček sa takisto zaoberal rôznymi smermi, avšak jeho základným výrazovým prvkom bolo písmo. Počas svojej tvorby prešiel rôznymi experimentami, ktoré reflektoval v grafike, maľbe, fotografii, objektovej tvorbe a v mnohých iných formách. Do väčšej miery ho ovplyvnila tvorba Vladimíra Boudníka, na základe čoho vznikli štruktúrne grafiky. Ľudská silueta sa z jeho diel postupne vytrácala a nahradila ju forma grafémov, ktorá predstavovala komunikáciu ako ľudský element. Jeho obrazová tvorba mala blízko k op-artu vďaka opakovaniu určitých znakov alebo tvarov, z ktorých vytváral kompozície s ilúziou trojrozmerného priestoru.²¹

Obrázok 4 Zdeněk Vrt, fotografia

2.2.1 Zdeněk Vrt

Autor patril medzi popredných československých umelcov, ktorí sa venovali fotografii. V spomínanom médiu pracoval s tendenciami op-artu. Pôvodne vyštudoval grafickú školu. Po vojne nastúpil do ateliéru Františka Tichého. V jeho grafickej tvorbe sa

¹⁹BÖHM, Svatoslav. Půdorysy paměti.

²⁰Jíří Hilmar “...tíše se přemísťovati...” [online]. Dostupné z: <https://www.artmap.cz/jiri-hilmar-tise-se-premistovati/>.

²¹KRIŠKOVÁ, Zuzana. Eduard Ovčáček.

čoraz viac objavovala fotografia ako pomocné médium. Na konci 50. rokov je na území Československa záujem o abstraktnú tvorbu, z čoho vychádza aj optical art. Zdeněk Virt využíva viaceré výrazové prostriedky a prepája charakter op-artu s fotografiou. Jeho častým motívom je ženské telo. Autor používal geometrické pozadia, ktoré si sám navrhol, alebo používal premietanie rôznych rastrov a sietí na pozadie a telá modeliek. Neskôr sa dostal do povedomia Európy prostredníctvom *Londýnskych fotoročeníek* a zahraničných časopisov. Jeho kompozície boli veľmi dynamické. V Nemecku vyšla aj kniha od Zdeňka Virta s názvom *Op Art Akté*, ktorá je charakteristická pre 60. roky.²²

So samotným zobrazovaním ženských aktov súvisia aj politické a sociálne vplyvy. Šesťdesiate roky sa nesú v znamení uvoľnenosti v oblasti vnímania erotiky, avšak akt ako taký, musel byť spracovaný dôstojne a umelecky, aby dospel k akceptácii. Virtove akty pracovali najmä s čierno bielou farebnou kombináciou, ktorá sa svojim grafickým výrazom značne vyhradzovala a bola považovaná za akési dynamické geometrizované kompozície.²³

V súčasnej dobe na scéne fotografie pracuje podobným spôsobom Ľubomír Špirko. Prepojenie so Zdeňkom Virtom môžeme vnímať vo fotografiách ženského aktu s použitím premietnutia určitého obrazu na telo modela a samotné pozadie. Takýto spôsob zachytenia skutočnosti do jednej snímky podporuje vnímanie tvarov vyfotografovaného objektu.

2.3 Op-art a grafika

Pri tvorbe diela sa autor dostáva do pozície, kedy svoje dielo obhajuje a vysvetľuje úvahy a postupy, ktoré jeho tvorbu sprevádzali. Pri grafickom designe vo forme rôznych plagátov a knižných prebalov táto obhajoba nie je nutná, následkom čoho má autor väčšiu voľnosť. S takýmto prístupom je možné sa stretnúť v 50.– 70. rokoch minulého storočia, predovšetkým vďaka ideologickým alebo politickým súvislostiam. Určitý vývoj v chápaní knižných prebalov môžeme pozorovať na začiatku 60. rokov, kedy prebal už nie je vnímaný v podobe náhľadu do deja, ale ako voľný priestor pre vyjadrenie umelca.²⁴

Václav Sivko sa venoval tvorbe ilustrácii, maľbe a takisto grafike. Počas svojho života spolupracoval s množstvom časopisov ako napríklad *Plamen* a *Květen*. Takisto bol

²²OUJEZDSKY, Karel. Zdeněk Virt: Op-art.

²³BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

²⁴BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století.*

členom skupiny *Hollar* a pracoval aj na ilustráciách nakladateľstva *Mladá Fronta* a *Albatros*. V jeho knižnej ilustrácii pre Jiřího Koláře s názvom *Náhodný svědek* môžeme pozorovať určité tendencie pripomínajúce op-art.²⁵

Jedným z ďalších grafikov a ilustrátorov, ktorí nejakým spôsobom reflektujú tendencie op-artu, je Jiří Šindler. Od roku 1941 sa aktívne venoval knižnej ilustrácii, grafike a kaligrafii. Jeho diela boli vystavené v Brne v roku 2015, kde sám autor počas svojho života pôsobil.²⁶

2.3.1 Milan Dobeš

Medzi ďalších predstaviteľov konštruktívnych tendencií, ktoré zažili najväčší rozmach v 60. rokoch na našom území, patrí aj autor Milan Dobeš. Ku geometrickej abstrakcii ho doviedla výstava Expo '58 v Bruseli.²⁷ V ten rok ju napštívilo 42 miliónov divákov a výstava prebiehala v 160 pavilónoch. Na projekte československého pavilónu sa podieľali mená ako Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný a František Cubr, ktorý aj zvíťazili.²⁸ V reakcii na túto skúsenosť začína Milan Dobeš tvoriť v duchu abstrakcie. Jeho základným bodom sa stal kruh, od ktorého sa odvíjali grafiky a geometrické kresby. Svoju tvorbu transformoval do kinetických objektov. V roku 1961 vydal manifest *O svetle a pohybe*, kde svoj prístup a myšlienky odôvodnil. Dobeš takisto vystavoval na už spomínanej výstave *Nová citlivost'* v roku 1968. Optickú ilúziu a efekt pohybu znázornil takisto v kresbách a sieťotlačí, ktoré vznikali v 70. rokoch. Ďalšia výstava, ktorá dopomohla autorovi k zahraničnej prezentácii, je výstava z roku 1966 *Vizuálne a kinetické objekty* uskutočnená v Prahe.²⁹

Milan Dobeš je v 70. rokoch na veľmi vysokej úrovni porovnateľnej s Vasarelym či Maxom Billom. V rokoch 1959 – 1960 vzniká jeho prvý kinetický objekt s názvom *Malý pulzujúci rytmus*. Avšak po príchode sovietskych vojsk je vyhodенý zo zväzu a následne nemôže nejaký čas vystavovať svoje práce. Autor sa od roku 2000 venuje aj tvorbe grafikáže. Ide o jeho staršie grafiky, z ktorých následne vytvára koláže. Dobeš sa vyznačuje veľmi precíznou a nápaditou prácou.³⁰

Ďalej sa takisto venuje serigrafii, reliéfom a vytvára opticko-kinetické objekty, medzi ktoré patrí séria pulzujúcich rytmov, alebo séria *Majákov*. Jeho slová: „*Svet je*

²⁵ERKUL, Václav Sivko.

²⁶Jiří Šindler. Dostupné z: <https://www.artmap.cz/jiri-sindler/>.

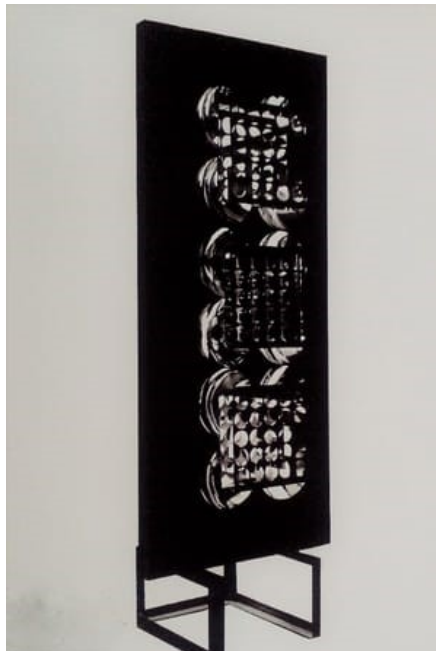
²⁷KRIŠKOVÁ, Zuzana. Milan Dobeš.

²⁸Výstavní síň EXPO 58. Dostupné z: <https://aloos.cz/cs/vystavni-sin-expo-58>.

²⁹KRIŠKOVÁ, Zuzana. Milan Dobeš.

³⁰PETÁKOVÁ, Helena. Konstruktivist Milan Dobeš ve Slovenském institutu.-5091435

v rovnováhe, počnúc geometriou atómu a končiac geometriou vesmíru.,³¹ nám jasne poukazujú na podstatu jeho tvorby.

Obrázok 5 Milan Dobeš, Pulzující rytmus, 1966

³¹O autorovi: Milan Dobeš. Dostupné z: <http://www.milandobes.com/o-autorovi>.

3 OPTICAL ART V MÓDE

Podstatou optical artu je striedanie rôznych línií, ktoré na základe svojho usporiadania vytvárajú dojem kmitania alebo pohybu. Uvedený princíp fascinoval aj módnych tvorcov, následkom čoho sa op-art rozšíril z galérií aj na módne prehliadky. Mená ako André Courrèges, Pierre Cardin a Ossie Clark sa zahali do iluzívnych obrazov.³² Op-art sa transformoval do módy veľmi rýchlo, na základe čoho sa stal ešte populárnejší. Táto skutočnosť sa však vo svete maľby stala veľmi spornou. Autori ako Vasarely súhlasili s reprodukciou svojich obrazov. Na rozdiel od iných, ako napríklad Riley a Mirvald, ktorý videli v op-arte niečo viac intímne.

V rokoch 1960 – 1970 sa v móde odohrávajú radikálne zmeny. Móda, ktorá sa drží určitých pravidiel a snaží sa o celistvosť, už neexistuje. Vábenie človeka ku kúpe masového produktu je každodennou realitou. Časopisy sa vymieňajú za televízie, kde ľudia pozorujú pohyblivé obrazy a ilustrácie. Pocit bohatstva a šťastie sa stávajú mantrami spoločnosti. Modelky sa presúvajú z ateliérov do miest a stali sa súčasťou bežného života. Nákup a predaj je neodmysliteľnou súčasťou spoločnosti. Móde začínala vládnuť mladá generácia. Následkom je medzigeneračná rozdielnosť, ktorá je viac citel'ná. Teenagery sledovali filmy a seriály, tie sa stávali ich inšpiráciou pri tvorbe nositeľných outfitov.

Sloboda a uvoľnenie. Slová, ktoré sú charakteristickým znakom 60. rokov zahraničnej módy. Odevy začínali demonštrovať názor a individualitu. Herečky a modelky ako Jean Sebergová, Brigitte Bardotová, Natalie Woodová, Twiggy, Sue Lyonová a mnoho ďalších boli hlavnými predstaviteľkami nového štýlu. Revolúcia Andrého Courrègesa³³ sa stala výrazom novovznikajúceho módneho prejavu, ktorý bol zameraný na dojem výbušnosti a provokácie. Veľmi rýchlo pochopil, že móda musí byť dostupná širokej verejnosti. V roku 1965 pripravil cenovo dostupnejšie modely ready-to-wear, z francúzskeho prêt-à-porter.³⁴ Odevy sa čoraz viac skracujú, to platí takmer o všetkých odevných produktoch z dámskeho sortimentu. Tieto obsiahle zmeny mali samozrejme vplyv aj na mužské pokolenie. Žena začínala doslova vyražať dych a strácala podriadené spoločenské postavenie.³⁵

³²TINDLE, Hannah. Ten Times Op-Art Crossed Over Into 21st-Century Fashion.

³³BAUDOT, François. Móda storočia.

³⁴LAPŠANSKÁ, Dana. *Think fashion: História módy od Wortha po súčasnosť* [online].

³⁵BAUDOT, François. Móda storočia.

3.1 Barbara Brown

Používaniu optických ilúzií v odevnom priemysle sa venovala v 60. rokoch aj autorka Barbara Brown. Využívala najmä ilúziu push-pull, ktorá je charakteristická pre op - art. Jej cesta započala na *Canterbury College of Art*, neskôr pokračovala v štúdiu na *Royal College of Art*. Venovala sa najmä textilným potlačiam a svoju prvú látku predala firme *Heal's Fabrics*. Z Barbary sa stalo „zlaté dievča“ už spomínanej firmy, navrhovala pre nich ďalšie dve desaťročia. Vyjadrila sa, že svoje textílie nikdy nenavrhuje s ohľadom na trh, skôr si pripisuje úlohu maliarky, ktorá dodáva textíliam trojrozmerný charakter.³⁶

Obrázok 6 Barbara Brown, dezény

Spoločnosť *Heal's* patrila k lídrom v produkcii textilných látok. Látky boli využívané najmä pre bytový textil. Barbaru Brown radíme medzi najproduktívnejších autorov nábytkového textilu, ktorí boli inšpirovaní optickým umením.³⁷ Firma je na trhu od roku 1810 a bola jednou z prvých, ktoré sa rozhodli umiestniť reklamu do knižných publikácií. Počas svojho pôsobenia sa venovali tvorbe vo viacerých štýloch, ako napríklad v bauhause, op-art, pop-arte a v mnohých iných. Medzi ďalších autorov, ktorí sa venovali tvorbe v už spomínanej firme, patrí Althea McNish, John Plumb, Evelyn Redgrave, Arno Thoner a mnoho ďalších.³⁸

³⁶SINCLAIR, Mark. *Barbara Brown – fabrics from the 1960s and 70s* [online].

³⁷OLDMAN, Claire. *Op Art in Fashion and Design* [online].

³⁸COLE, Karl Cole. Mod.

3.2 Ossie Clark a Celia Britwell

Ako čerstvý absolvent *Royal College of Art* sa Ossie Clark v roku 1965 prezentoval v britskom *Vogue*. Vo svojej tvorbe pracoval s pasovou líniou, ženskou siluetou a bohatými vzormi. V absolventskej kolekcii predstavil šaty s výrazným vzorom, ktorý navrhla Celia Britwell. O pár rokov neskôr sa táto talentovaná dvojica zosobášila a ich

Obrázok 7 Ossie Clark návrh odevu, Celia Britwell návrh dezénu

spolupráca sa stala trvalou. Vyššie spomínané šaty boli zakúpené približne v roku 1969 spolu s čiernym kabátom pre príležitosť odovzdávania cien *Grammy*. Hlavnou inšpiráciou pri navrhovaní modelu bolo pravdepodobne obdobie romantizmu. Clark si uvedomoval dôležitosť Celiiných vzorov a z toho dôvodu bola autorka označovaná na vysačkách ako designérka dezénov.³⁹

V roku 1966 Clark spolupracoval s Alicou Pollock v butiku *Quorum*, kde mal umiestnenú aj kolekciu svojích šiat. Neskôr sa butik zadlžil, následkom čoho ho kúpil módny dom *Radley*, ktorý chcel Clarka propagovať naďalej. Financoval jeho módné prehliadky a rozšíril distribúciu. Neskôr pokračovali ďalšie problémy, či už v osobnom alebo profesijnom živote. V roku 1977 začal Clark podnikat s Tonym Cadlerom a Petrom Leem, avšak toto obdobie trvalo len 2 roky. Následne sa autor stiahol do úzadia a tvoril len pre súkromných klientov.⁴⁰ Neskôr v roku 2006 predajca *Topshop* rozbehol

³⁹Súbor Ossie Clark, c. 1969. Dostupné z: fidmmuseum.org/2012/11/ossie-clark-ensemble-c-1969.html.

⁴⁰Ossie Clark: Ossie Clark biography. Dostupné z: <https://www.catwalkyourself.com/fashion-biographies/ossie-clark/>.

spoluprácu s Celiou Britwell, ktorá bola progresívna najmä v 60. – 70 rokoch 20. storočia, kde jej šaty obdržali aj ocenenie *Britské šaty roka*. Autorka pracovala hlavne s florálnymi vzormi a geometriou.⁴¹

3.3 André Courrèges

V roku 1950 sa Courrèges stáva zamestnancom u Balenciagu, kde následne pôsobil ďalších 11 rokov. Disponoval inžinierskym titulom a láskou k dizajnu, čo umožnilo, aby sa stal ideálnym kandidátom pre designéra v couture odvetví. Pracoval s jednoduchými strihmi, ktoré boli ľahko transformovateľné do výrobného priemyslu. André Courrèges je charakteristický vďaka futuristickým lookom, ktoré pretrvávajú až do 70. rokov. Predstavoval človeka v roku 2000, mutantku v plastických materiáloch. Modely sa vyznačujú minimalizmom a líniami v tvare písmena A.⁴²

Ako tridsaťšesťročný si otvára vlastný módný dom v roku 1961 na avenue *Kleber*. V jeho kolekciách sa často objavovali úzke nohavice, kukly na hlavách a hranaté kabáty. Používal bielu, ružovú, studenú modrú a aj žiarivo oranžovú farbu. V roku 1964 módnym návrhár predstavil kolekciu s názvom *moon girl look*. Autor do súčasnosti odráža štýl, ktorý zahŕňa celú jednu generáciu. V čase svojho pôsobenia si uvedomil, že je potrebné sprístupniť módu viacerým sociálnym skupinám. Z tohto dôvodu netvoril len couture kolekcie, ale aj prêt-à-porter módu.⁴³ V kolekcii jar leto z roku 1965 sa zhmotňovali aj tendencie op-artu, autor využíva striedanie farebných pruhov, nie len v čierno bielej kombinácii.⁴⁴

Obrázok 8 André Courrèges, 1965

⁴¹Rýchla móda. Dostupné z: <https://fidmmuseum.org/2009/10/my-entry-3.html>.

⁴²BAUDOT, François. Móda storočia.

⁴³LAPŠANSKÁ, Dana. *Think fashion: História módy od Wortha po súčasnosť* [online].

⁴⁴BAUDOT, François. Móda storočia.

3.4 John Bates

V 60. rokoch 20. storočia v Londýne vzniká nová scéna butikov v znamení swingu, ktorej súčasťou je aj Jean Bates. Bates zakladá butik s pseudonymom *Jean Varon*. V roku 1965 navrhol radu odevov pre imaginárnu postavu Emmu Peel, ktorú stvárnila Diana Rigg v seriály *The Avengers*.⁴⁵ Po následnej reakcii publika bolo niekoľko kópií odevov uvedených na trh. Vo svojich návrhoch využil monochromatický vzhľad videa a rozhodol sa pre uplatnenie op-artových línií.

The Avengers bol britský detektívny seriál, ktorý vznikol v roku 1961. Bates pracoval najmä so syntetickými a strečovými materiálmi ako napríklad PVC, ale používal aj rôzne kožušiny a krajky. Do rady produktov zaradil nohavicové kostýmy s blúzkami a krátke sukne nad kolená. Odevy, ktoré navrhol, boli nositeľnou kolekciou za prístupné ceny, určené pre strednú triedu. Jeho módný prejav je dodnes charakteristický pre polovicu 60. rokov.⁴⁶

3.5 Pierre Cardin

V roku 1949 si návrhár menom Pierre Cardin otvára svoj vlastný podnik. Pochádzal z Talianska a jeho rodičia boli roľníci. Pierre nebol žiaden nováčik v módnom svete. V roku 1944 bol zamestnaný u *Paquinana Rue de la Paix*, kde nabral množstvo krajčírskych skúseností. Vďaka jeho vytrvalosti a talente ho *Dior* uviedol do vyberavej módnjej spoločnosti. Jeho úlohou bolo preberať objednávky, ktoré *Dior* nezvládal z dôvodu časovej vyťaženia. Popri tom pracoval aj na svojich kolekciách, ktoré boli určené pre bežné nosenie do ulíc a obdržali veľký úspech.

Cardin pochopil, že haute couture je len jedným článkom v módnom priemysle a z tohoto dôvodu sa rozhodol otvoriť butik s názvom „*Adam a Eva*“. Tešil sa aj veľkej mediálnej obľube a podporovali ho mnohé magazíny ako napríklad *Elle*. Podarilo sa mu vžiť do potrieb Francúzska a zmeniť vizuál, avšak zotrval v konzervatívnosti so zaužívanými tradíciami. V 80. rokoch sa kontrakty jeho spoločnosti vyšplhali až na číslo 540.⁴⁷ Inšpiroval sa nie len vesmírnym vekom, ale aj výraznou farebnosťou pop-artu, či silným iluzívnym výrazom optical artu. V jeho kolekciách sa objavovali unisex línie,

⁴⁵COLLINS, Joan. *The Avengers - Must See TV* [online].

⁴⁶HORWELL, Veronica. John Bates obituary.

⁴⁷BAUDOT, François. Móda storočia.

minisukne, vesmírne okuliare, alebo PVC materiály. Často experimentoval s líniami a rôznymi geometrickými tvarmi.⁴⁸

3.6 Jean-Paul Gaultier

Gaultier sa dostáva na módnú scénu v 80. rokoch a veľmi rýchlo nadobúda prívlastok „enfant terrible módy“. K móde pristupoval s veľkým zápalom. Patril k inšpiratívnym kreatívcom, disponoval určitou drzosťou a drajvom, ktoré boli v jeho kolekciách hlavným prvkom. K jeho ďalším prednostiam patrilo aj precízne vypracovanie výrobkov.⁴⁹

Gaultier už vo svojich 17 rokoch pôsobil ako asistent u Pierra Cardina, kde nadobudol technické zručnosti potrebné pre couture módu. Jeho inšpirácia často pramenila z rôznych etnických štýlov, spoločenských impulzov a ďalších uměleckých smerov. Medzi typický odevný kúsok, ktorý sa spája s Gaultierom, patrí jednoznačne ružový korzet. Tento korzet vytvoril pre Madonnu, bol zhotovený z ružového saténu s podprsenkou tvarovanou do

Obrázok 9 Jean-Paul Gaultier, 1995

špičky. Pracoval aj na mnohých kostýmoch pre divadelné predstavenia, za ktoré obdržal aj ocenenie Oscara francúzskej módy. Darilo sa mu neustále prekvapovať publikum a byť centrom pozornosti. V roku 1985 búral hranice všetkého zaužívaného a obliekol mužom sukne v kolekcii s názvom „*A boh stvořil muža*“. Na prezentovanie používal ľudí z ulice, ktorí boli niečím zaujímaví a vymykali sa bežným konvenciám.⁵⁰

⁴⁸COSTANINI, Domenico. *Through roots the rebirth* [online].

⁴⁹BAUDOT, François. *Móda storočia*.

⁵⁰LAPŠANSKÁ, Dana. *Think fashion: História módy od Wortha po súčasnosť* [online]

V roku 1995 Jean-Paul Gaultier predstavil kolekciu nazývanú „*Mad Max*“, ktorá bola zameraná najmä na ženskú siluetu. Do Gaultierovej tvorby neodmysliteľne patrí kinematografia, ktorú nesmierne obdivoval, a na základe ktorej sa rozhodol byť módnym tvorcom. Podarilo sa mu ju pretransformovať aj do svojích módných prehliadok prostredníctvom giest a choreografie. Často sa zamýšľal najmä nad rolou ženy v spoločnosti v porovnaní s mužom. Vytváral odev pre ženu, ktorým ju povyšoval na inú úroveň, napr. pánske vnútorné vrecká na saku pridal aj do ženských modelov.⁵¹ V súčasnosti na kolekciu *Mad Max* z 90. rokov nadviazala aktuálna kreatívna riaditeľka Jeana Paula Gaultiera Florence Tétier v novej kolekcii *Cyber*.

⁵¹DE GRAY, Eleonora. Jean Paul Gaultier in Cinematheque.

4 UMENIE NOVÝCH MÉDIÍ

V druhej polovici 19. storočia sa na scénu dostávajú nové média, ktoré idú ruka v ruke s priemyselnou revolúciou a následne majú globálny vplyv. Spoločnosť si postupne privlastňuje nové média ako napríklad film, video, počítač a fotografiu. Právě tieto média sa stávajú novým priestorom pre realizáciu uměleckých diel. „*Přestaňte malovat dobu. Zanechte stavění katedrál a pyramid, které se drolí jako z cukru. Dýchejte z hluboka, prožívejte nyníšek, žijte v čase a na čas. Pro krásu a absolutní skutečnost!*“⁵² Vyslovil Tinguely a v roku 1959 nechal zhodiť z lietadla 150 000 kusou skráteneho manifestu s názvom *Za statiku*.⁵³ Uvedená kapitola sa bude venovať najmä autorom, ktorí boli dôležitou inšpiráciou pri hľadaní nových výrazových prostriedkov v tvorbe odevného designu.

Obrázok 10 Joan Jonas, Reanimation, Miláno, 2014

4.1 Nam June Paik

Nam June Paik bol kórejský umelec, ktorý tvoril v oblasti electro artu. Dielo *Zen for film* vzniklo medzi rokmi 1962 – 1964. Základom diela je film, ktorý premietal prázdny biely obraz. V procese divák mohol pozorovať postupné zanášanie obrazu rôznymi nečistotami, alebo pomalé opotrebovanie filmu. Autor tak následne vytvoril smyčku, ktorá končí degradáciou použitého materiálu. Hlavnou myšlienkou sa tak následne stáva zamyslenie sa nad tým, čo vlastne umenie je a kde vzniká inšpirácia.⁵⁴

⁵²RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKEOVÁ a Klaus HONNEF. Umění 20. století.

⁵³RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKEOVÁ a Klaus HONNEF. Umění 20. století.-8.

⁵⁴FRANCOVÁ, Jana. Navigátor: Úvod do umění nových médií.

Paik patril medzi prvých autorov, ktorí sa začali zaoberať experimentami v oblasti videa a televíziu vnímal ako médium pre svoju tvorbu. Dielo s názvom *Zen for TV* pochádza z roku 1963. Paik použil televízny prijímač, v ktorom je samotný obraz zredukovaný do jednej línie. Dielo následne otočil na bočnú stranu, čím sa línia stala vertikálou. Autor študoval komponenty a funkcie televízie pre lepšie prepojenie do svojich diel.⁵⁵

Nam June Paik je takistou dôležitou postavou hnutia *Fluxus*. Jeho tvorba sa skladá s viacerých umeleckých subjektov ako je použitie filmu, skúmanie masmédií a hudby. V dielach s názvom *Evolution*, *Revolution* a *Internet Dweller* dodáva objektom formu robota.⁵⁶

4.2 Joan Jonas

Autori využívali televízne prijímače rôznymi spôsobmi, pre niektorých to bolo len médium na zdieľovanie umeleckého odkazu, iní využívali aj jeho špecifické vlastnosti. Autorka Joan Jonas sa v roku 1972 rozhodla vytvoriť video, ktoré pracuje s chybou obrazu v už spomínanom médiu. Chyba nastávala pri ladení frekvencií na vysielaný kanál alebo medzi programami. Touto chybou dochádza k vertikálnemu rolovaniu obrazu. Dielo *Vertical roll* zachytáva autorkinu performance, kde reaguje na preskakovanie videa telesným pohybom.⁵⁷

V čase, kedy dielo vzniklo, bolo sledovanie televízie už dostatočne rozšíreným fenoménom najmä v Spojených štátoch amerických, kde autorka pôsobila. Vizuálne rolovanie videa, na ktorom bola Joan, pozorovateľovi bráni v schopnosti skúmania daného obrazu. Tým umelkyňa dostala čiastočnú kontrolu nad tým ako môže byť vnímaná.⁵⁸

Joan Jonas sa narodila v New Yorku v roku 1936. V mnohých jej dielach figuruje prepojenie s rôznymi kultúrami a ich mýtmi. Uvedené zdroje neskôr transformuje a prepája ich so súčasným spoločenským dianím. Autorka sa v tvorbe venuje najmä performance a videoartu a ďalej svoje umenie dostáva až do sôch a inštalácie.

Jej práca s rôznymi médiami si vyžaduje taktiež spoluprácu s ďalšími umelcami z prostredia divadla, hudby a tanca. Medzi jej zaujímavé práce patrí predstavenie

⁵⁵MoMA: *Nam June Paik* [online]. Dostupné z: <https://www.moma.org/collection/works/163792>.

⁵⁶Nam June Paik. Dostupné z: <https://www.artsy.net/artist/nam-june-paik>

⁵⁷FRANCOVÁ, Jana. *Navigátor: Úvod do umění nových médií*.

⁵⁸Joan Jonas: *Vertical roll*. Dostupné z: https://www.moma.org/learn/moma_learning/joan-jonas-vertical-roll-1972/.

Mirror Piece, ktoré prvýkrát publikovala v roku 1969. Počas tohoto predstavenia autorka narúša formu divadelného rozprávania, aby poukázala na sebareflexiu.⁵⁹

V roku 2015 vytvorila výstavu na podujatie *la Biennale di Venezia* s názvom *They Come to Us Without a Word*. V tejto inštalácii vychádza z literatúry a venuje sa problematike duchovných aspektov v prírode. Súčasťou boli dve videoprojekcie, súbor autorských kresieb, zrkadiel a rekvizity, ktoré sa použili pri tvorbe videí. Celkové usporiadanie kulís pôsobí dojmom javiska.⁶⁰

Obrázok 11 Joan Jonas, *Moving off the land*, 2016-18

4.3 Adéla Matasová

Všestranná autorka Adéla Matasová vo svojej tvorbe pracuje viacerými druhmi umenia. Pri umiestňovaní svojích objektov sa rozhodla doplniť prostredie aj o zvukové médiá a spolupracovala s viacerými umelcami. Neskôr sa rozhodla projektovať si hudbu sama. V roku 1986 sa uskutočnila jej prvá samostatná výstava a bola odprezentovaná aj v Bruseli na podujatí *ART 17*. Taktiež je členkou spolku *Umelecká beseda*.⁶¹

Tento spolok vznikol už v roku 1863 a prvými členmi boli B. Smetana, J. Mánes, K.J. Erben a mnoho ďalších. Veľmi silným obdobím pre skupinu sú medzivojnové roky, hlavne pre hudobný odbor. Medzi ďalších významných členov minulého storočia

⁵⁹Joan Jonas. Dostupné z: <https://art21.org/artist/joan-jonas/>.

⁶⁰They Come to Us Without a Word. Dostupné z: <https://listart.mit.edu/exhibitions/they-come-us-without-word>.

⁶¹Adéla Matasová. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/adela-matasova-402/>.

bezpochyby patria F. Bílek, J. Zrzavý a aj členovia neskôr vzniknutej *Skupiny 42*. Funkcia spolku bola znovu obnovená v roku 1989 a jej tradícia pokračuje ďalej.⁶²

V roku 2022 sa v *Dome umenia v Ostrave* uskutočnila výstava autorky Adély Matasovej. Samotná výstava sa venuje multimédiam a intermédiam. Jej tvorba započala v polovici 60. rokov 20. storočia a trvá dodnes.⁶³ Výstava *Mezičas* prezentuje jej životné diela. Inštalácia bola usporiadaná do rôznych okruhov, ktorým sa autorka počas života venovala a ďalej ich rozvíja. Jej umelecký pohľad sa pretransformoval do kresby, grafiky, experimentov s rôznymi materiálmi a následne prešiel až do site-specific inštalácie. V 60. rokoch jej tvorba vychádzala z rôznych prírodných vplyvov a organických tvarov. Neskôr v 70. rokoch sa jej tvorba začínala transformovať, zaoberala sa fungovaním rôznych organizmov, ako aj človeka, a skúmala ich prepojenie. Osemdesiate roky sa niesli v znamení monumentalizácie. Zaoberala sa témami človeka a kultúry, priestoru a inštalácie. Vo videoprojekcii s názvom *Každý sme niekedy prisahali*, divák pozoruje metaforické zobrazenie tlaku vyvíjaného sľubom na daného jedinca.⁶⁴

4.4 Jakub Nepraš

Medzi ďalších autorov, ktorí sa stali hlavnými inšpiračnými bodmi pri tvorbe tejto bakalárskej práce, je súčasný multimediálny umelec Jakub Nepraš. Vo svojej tvorbe sa venuje videokoláži a videomalbe, kde využíva modernú technológiu pre dosiahnutie špecifického vzhľadu diela.⁶⁵ Pri tvorbe autor využíva spájanie svojich technologických zručností a logického myslenia s konkrétnymi pocitmi a intuíciou. Reaguje na súčasný vývoj spoločnosti v technologických aspektoch a v kontraste s jedincom a jeho následnej izolácii. Pozoruje medziľudské vzťahy a kontakty človeka s prírodou. Základným bodom tvorby je snaha o určitý návrat k prírode a vzťahu k nej. Všetky tieto myšlienky následne reflektuje do objektov, kde použitej technológii vracia jej pôvodnú prírodnú formu.⁶⁶

Jakub Nepraš sa dostáva na umeleckú scénu už počas štúdia na *Akadémii Výtvarného Umenia v Prahe*. V jeho tvorbe sa po roku 2005 zobrazuje tvar určitého špecifického jazyka, v ktorej sa nesnaží svojou inštaláciou priestor narúšať, naopak ho spracováva prostredníctvom zrkadlenia a taktiež pracuje s analýzou pomocou,

⁶²MATYS, Rudolf. Historie: Několik řádků o historii Umělecké besedy.

⁶³KOLEČEK, Michal. Adéla Matasová.

⁶⁴ADÉLA MATASOVÁ / METASYSTÉMY. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=9BFZ_bC-J2w&t=368s.

⁶⁵Jakub Nepraš. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/jakub-nepras/>.

⁶⁶Jakub Nepraš: statement. Dostupné z: <https://www.jakubnepras.com/about>.

ktorej poskytuje pozorovateľovy pohľad do mechanických väzieb daného komplexu. Pracuje s materiálmi ako kameň, upravovaný plast a živica.

Ďalšou dôležitou časťou jeho tvorby je využitie zvuku v inštalácii. Pozorovateľovisa pri jeho objektoch naskytá okamih prepojenia utlačanej prírody a virtuálneho sveta, ktoré sa dostávajú do určitej symbiózy, vďaka čomu je autor veľmi aktuálny. Od roku 2002 sa aktívne zúčastuje vystavovania svojej práce. V roku 2005 obdržal umelec svoje prvé ocenenie *Essl Award* za 4 miesto, ďalej nasleduje ocenenie *Euromobile* za najlepšiu prácu v *The Arte Fiera Bologna* a iné.⁶⁷

Obrázok 12 Jakub Nepraš, *The Moth*, 2013 objekt doplnený zvukom

4.5 Jakub Tajovský

Ďalším autorom, ktorý ovplyvnil priebeh práce a nazeranie na ňu, je bezpochyby Jakub Tajovský. Autor je absolventom *Fakulty výtvarného umenia v Brne*, kde študoval pod vedením Petra Kvíčala. Svoje myšlienky v dielach systematicky rozvíja, často využíva prírodný materiál ako mach či nerast, ktorý kombinuje s digitálnym médiom, plechmi, alebo umelými farbami. Pomocou zapojenia médií a iných aspektov dáva svojmu umeniu iný rozmer.⁶⁸

Výstava v *Kabinete T* s názvom *Ve vlastním poli* sa zaoberá vplyvom médií vo forme technológie na dielo. Autor zhotovil tzv. malbota, ktorý samotné dielo vytvára, avšak je kontrolovaný a obmedzovaný na základe autorových požiadaviek. Tento autorský robot aplikuje farbu, ktorá je uložená v lieviku, na plátno umiestnené vo vodorovnej

⁶⁷CONDEIXA, Markéta. Jakub Nepraš.

⁶⁸ReVize: Jakub Tajovský. Dostupné z: <https://galerieroudnice.cz/vystavy/revize-jakub-tajovsky>.

polohe. Následně vytvárá různé struktury podle jeho naprogramování. V díle je možné pozorovat i určitou náhodu a pracuje s občasnými chybami malbota jako např. záseky, rozlité barvy či upchatie otvoru, odkud farba vyteká.⁶⁹

Súčasťou inštalácie je aj program, v ktorom je možné sledovať zvuky farieb v naskenovaných obrazoch. Divák si na premietanom obraze môže pomocou hľadáča prechádzať plátna a pozorovať zvuk farebnej stopy, ktorú si zvolil. Pri tomto projekte autor využil poznatky zo spoločnosti NASA, ktorá vyvinula technológiu pre lepšie rozpoznanie vesmírnych objektov. Zároveň do konceptu diela zapojil aj umelú inteligenciu, ktorá sa podľa jeho opisov snažila tento projekt vizualizovať.

Obrázok 13 Jakub Tajovský, vytvorené pomocou malbota

⁶⁹Výstava v Kabinete T. – Ve vlastním poli , Jakub Tajovský. Dostupné z: <https://www.kulturazlin.cz/event/vystava-v-kabinete-t-ve-vlastnim-poli-jakub-tajovsky/>.

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5 ÚVOD DO KOLEKCIE A KONCEPT PRÁCE

Práce sa venuje rozboru op-artu vo viacerých sférach ako napríklad v maľbe, fotografii, grafike, móde a následne prechádza do tvorby odevnej kolekcie. Ilúzia optical artu za pomoci striedania farieb a geometrie môže v pozorovateľovi vyvolať pocit neistoty, stratenia rovnováhy a možno aj podnet k zamysleniu sa nad spoľahlivosťou našich zmyslov. Čo je skutočnosťou a čo všetko je naše oko schopné vnímať?

Žijeme v dobe, kde svetu vládnu médiá a obklopujú nás neustále obrazovky. Pohyblivý obraz, ktorý denne vidáme, je tiež určitá forma ilúzie. Ide o plochu, cez ktorú nahliadáme do virtuálneho priestoru. V op-artovej ilúzii a svete médií boli počas tvorby práce spozorované neodlúčiteľné väzby, na základe ktorých sa tieto prvky spojili do samotnej odevnej kolekcie.

5.1 Inšpirácia

Neodmysliteľnou súčasťou začiatku tvorby je obecný rešerš zvolenej tématiky, forma jej prejavov, čo ju ovplyvňuje, obecné informácie a preskúmanie všetkých aspektov, ktoré by mohli byť prínosné. Rešerš započal hľadaním zahraničných op-artových predstaviteľov, prejavom daného smeru v Československu, rozdielmi vnímania op-artu, vplyvmi iných smerov a hľadaním súvislostí.

Prvou fázou bolo vytvorenie moodboardov, ktorých základom bola snaha o nájdenie záchytných bodov a formy siluety. Samotný proces tejto fázy sa rozdelil do dvoch prevedení. V prvotnom moodboarde bol hlavnou podstatou celkový výraz siluety, predbežný výber materiálu na základe charakteristického vzhľadu a farebná škála. V druhom prevedení sa kládol dôraz na prepojenie človeka s videom, videoprojekciou a pozorovanie ich vzájomných reakcií – ako na človeka video vplýva, použitie 3D mapingu vo veľkých priestoroch, virtuálne prostredie, tvorba 3D objektov a programy, v ktorých sa vytvárajú. Výsledkom bolo ustálenie celkovej atmosféry a predbežná imaginárna vizualizácia základných tvarov odevov, opulentnejšie dominantné formy, použitie pevnejších materiálov pre vytvorenie dominantných záhybov a geometrické ostré formy.

Obrázok 14 autorský moodboard č.1 , 2022-23

Obrázok 15 autorský moodboard č. 2 , 2022-2023

5.2 Návrhy

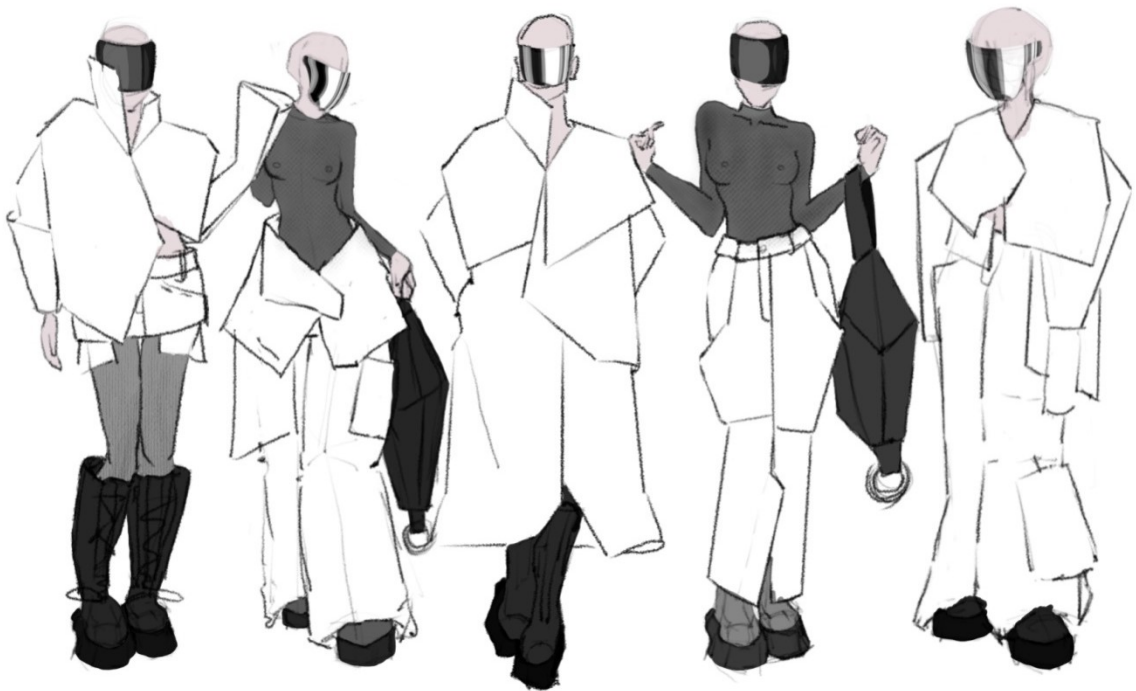
Prvé skice slúžili na zachytenie imaginárnych vizualizácií, predbežné zachytenie nápadov v priamej nadväznosti na už zhotovené moodboardy. Pri ďalšom rozbere bolo cieľom pracovať s autorskou potlačou, v ktorej by idea op-artu bola zastúpená. Prácu ovplyvnila autorka Barbara Brown, ktorá v 60. rokoch navrhovala op-artové potlače pre firmu *Heal's* (viz podkapitola 3.2) a obrazy Richarda Anuszkiewicza, predstaviteľa zahraničného op-artu. V návrhoch sa reflektuje snaha zachytiť striedanie geometrických tvarov, tak aby silueta odpovedala zaujímavej kompozícii. Návrhy boli odrazovým bodom

pri ďalších postupoch. Prítomné boli aj experimenty s prehnáním týchto foriem, s cieľom priblíženia sa k dokonalejším tvarom. Pomocou papierových výstrižkov rôznych druhov boli aranžované geometrické tvary na figurínu, tie sa následne spájali a prehýbali. Pomocou previsov sa podarilo vytvoriť hranatú siluetu, ktorá sa z papierových modelov transformovala do kalík. Pre tvorbu kalík bola použitá nefarbená textília keprovej väzby s väčšou gramážou. Týmto spôsobom sa podarilo pretaviť všetky predchádzajúce myšlienkové procesy do prototypu produktu.

Návrhy boli ďalej prekreslené podľa už zistených vplyvov, ako napr. gramáž zvolenej textílie, vlastnosti rôznych vlizelínov, pôsobenie gravitácie na sklady a previsy, spracovanie strihov, odevná technológia a iné, následkom čoho sa odevy transformovali do takmer finálneho tvaru a strihovej konštrukcie.

Obrázok 16 tvorba kalík

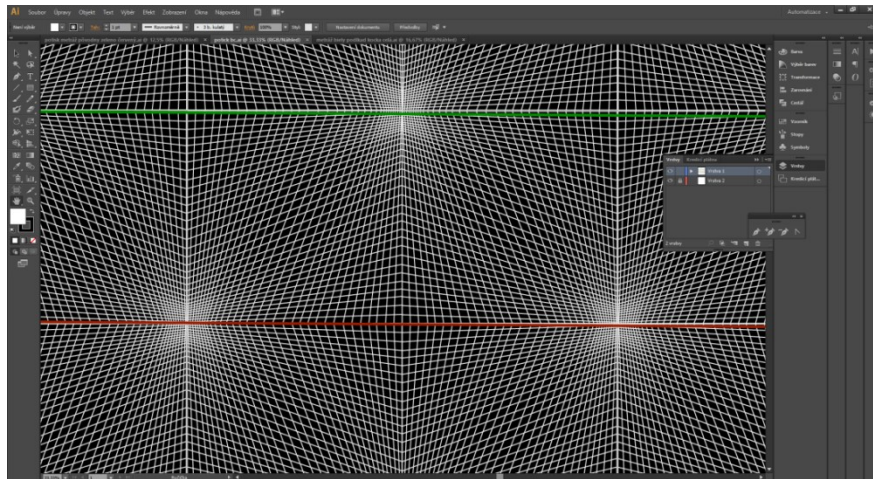
Obrázok 17 návrhy kolekcie

5.3 Tvorba potlače

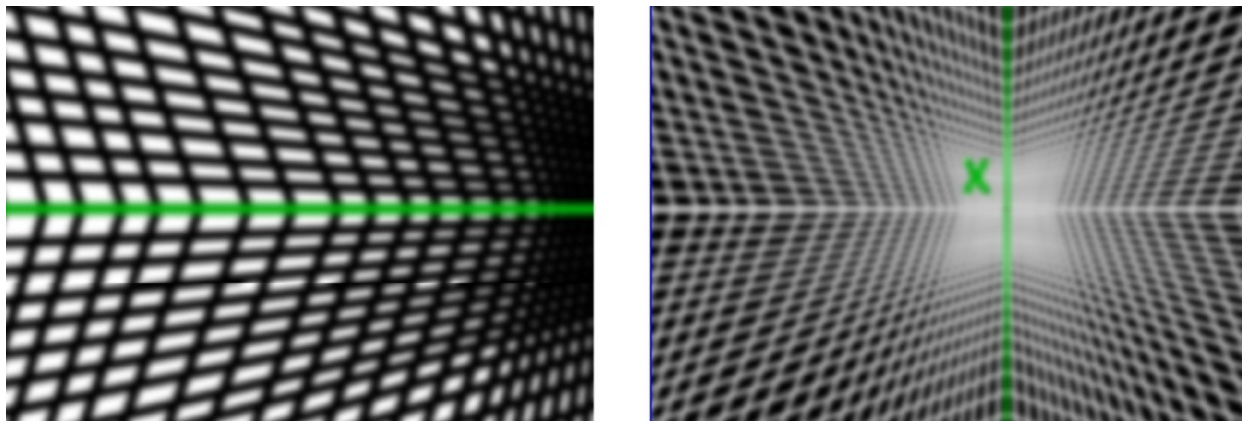
Na základe už spomínaných zistení, práca autorskej potlače vychádzala najmä z geometrických kompozícií Richarda Anuszkiewicza, ktoré svojím výrazom pôsobia inšpiratívne. V jeho tvorbe boli vyzorované tvary určitých „sietí“, ktoré pôsobili nadčasovo a pripomínali virtuálnu sieť, množstvo prepojených káblov, podľa presného usporiadania, za konkrétnym účelom. Pri ďalšom procese návrhu dezénov bolo prebraté jeho striedanie čiar a následne z nich bola vytvorená kompozícia, ktorá sa ďalej modifikovala. Spracované boli rôzne farebné variácie, výsledné kompozície sa zoomovali a rozostrovali v rôznej intenzite. Napokon bolo do dezénu zapojené označenie priestorových osí z 3D programu blender. Počas procesu sa v programe blender vytvárali rôzne kompozície, ktoré by sa následne mohli zapojiť do kolekcie. Farebnosť týchto osí sa upravila a zredukovala ich označenie a počet. Výsledné dezény boli zhotovené v prevedení 0 a 1. Farebná škála prevedenia 0 spočívala v čiernom podklade a bielych rozrastovaných čiarach, plus zelené línie označujúce osi. Materiály boli zvolené - bavlna s keprovou väzbou a vyššou gramážou.

Prevedenie 1 bolo protipólom k prevedeniu 0. Podkladová farba bola zvolená -biela a vrchne rozrastované čiary čierne, zelené osi ostali rovnaké v oboch prevedeniach. Dezén

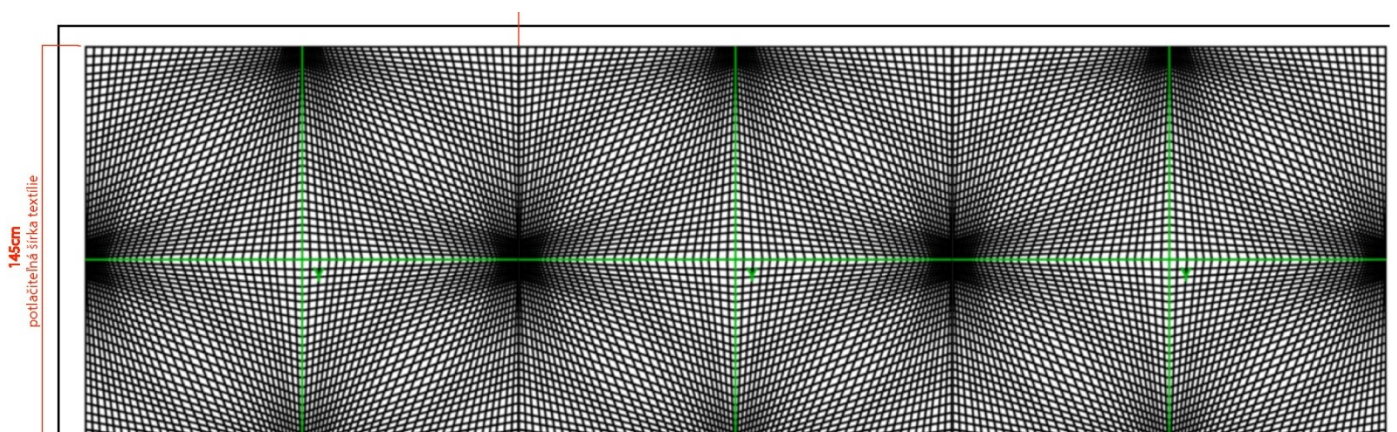
bol oddialený, vytvoril jemnejší vzor s väčšou dráždivosťou oka pozorovateľa. Materiál bol zvolený bavlnený popelín.

Obrázok 18 prvotný návrh dezénu

Obrázok 19 skúšky dezénov na formát A3

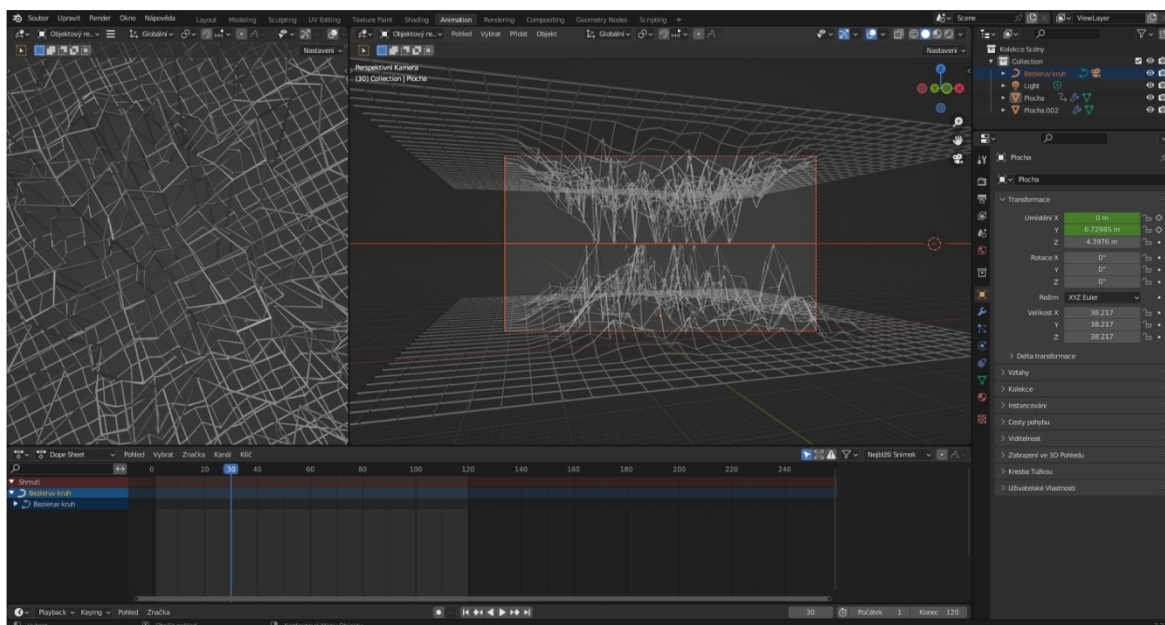
Obrázok 20 rozvrhnutie dezénu na metráž textílie

smer radenia patternu na 10m

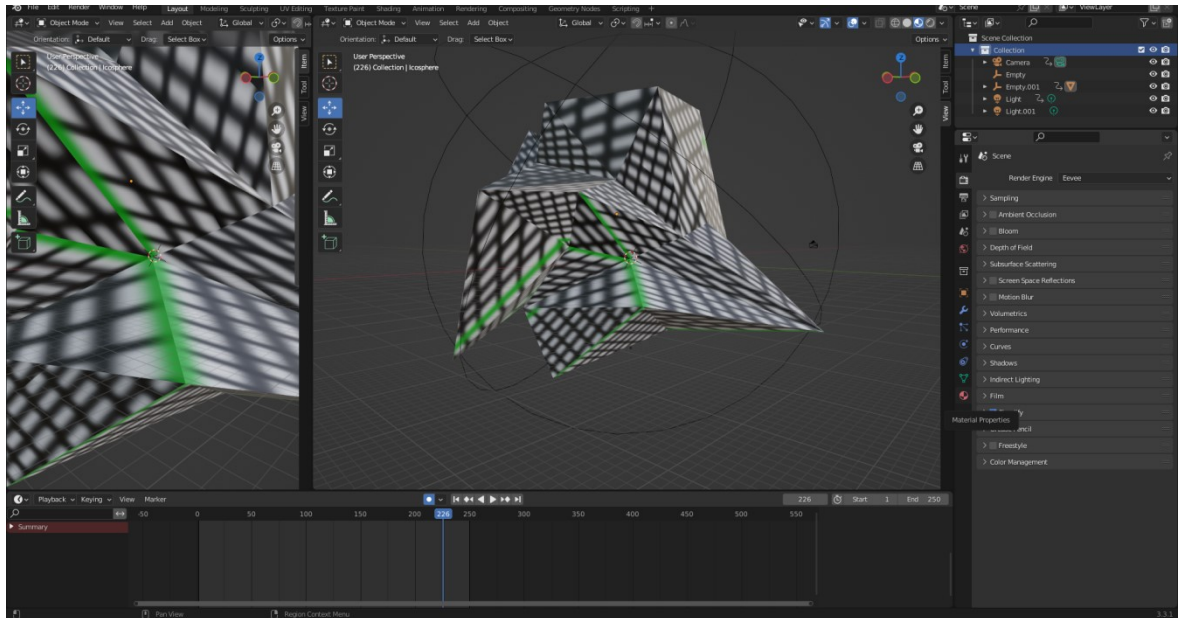
5.4 Prepojenie nových médií do kolekcie

Konečnou fázou kolekcie je zhmotnenie prepojenia op-artu a ďalšieho média, ktoré priamo do práce vstupuje. V procese práce sa toto prepojenie takisto formovalo a modifikovalo. Prvotná predstava doplnkovej videoprojekcie odprezentovanej na odevu prostredníctvom pohyblivej animácie sa vo výslednom štádiu transformuje do samostatného virtuálneho objektu. Tento objekt je chápaný ako vyústenie danej tématiky, zredukované a spojenie všetkých vplyvov, ktoré na prácu pôsobili. Avšak tomuto vyústeniu predchádzalo množstvo pokusov.

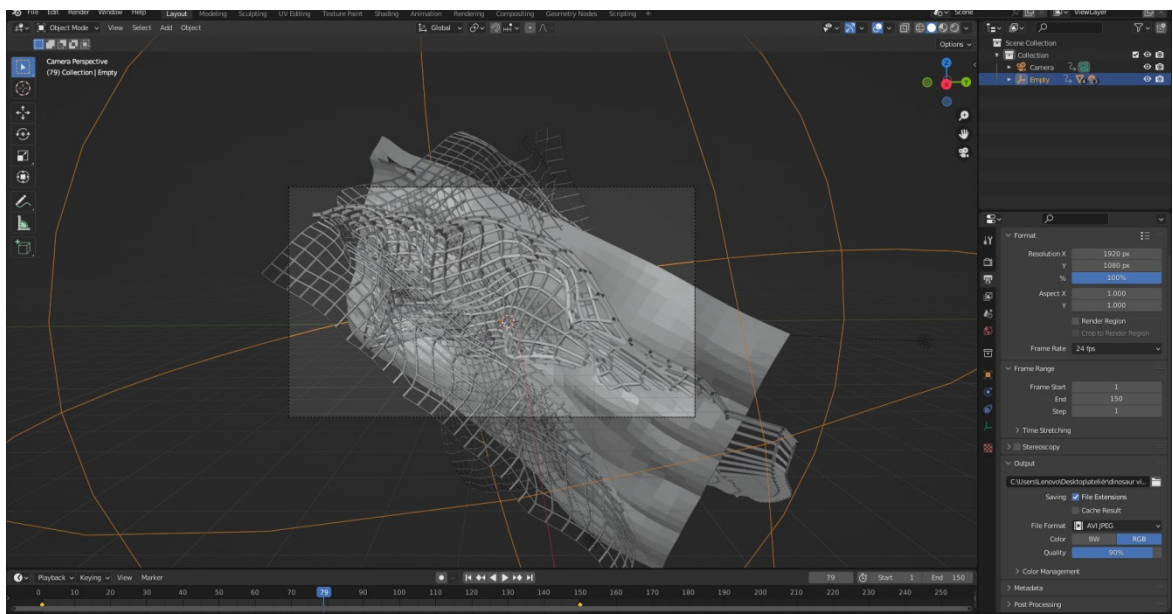
Prvotnou fázou bolo prekrývanie jednoduchých zvislých a vodorovných čiar, ktoré na seba navzájom pôsobia. Toto prevedenie v kontexte práce nebolo dostačujúce, z toho dôvodu tvorba prešla do 3D objektu vytvoreného v programe *Blender*. S daným objektom bolo narábané ako s formou modelu. Spočiatku sa simulovala forma už vzniknutých odevov do nepravidelného až kryštalického objektu. Do vlastností tohto objektu bol zvolený vizuál autorskej potlače, avšak prepojenie všetkých aspektov doposiaľ nebolo dostačujúce. Následne sa pri ďalších pokusoch ustálil výsledný model. Tento model je samostatne zaradený do kolekcie ako virtuálny objekt. Predstavuje vyústenie všetkých nadobudnutých znalostí, zároveň má priamu väzbu s odevnou kolekciou. Toto prirodzené vyústenie tvarov odzrkadľuje výsledná forma objektu: modifikovaná op-artová mriežka, vstup ďalšieho materiálu ako tela, pohyb telesa, vplyv svetla a farebná kombinácia.

Obrázok 21 prvotná fáza vývoju 3D objektu

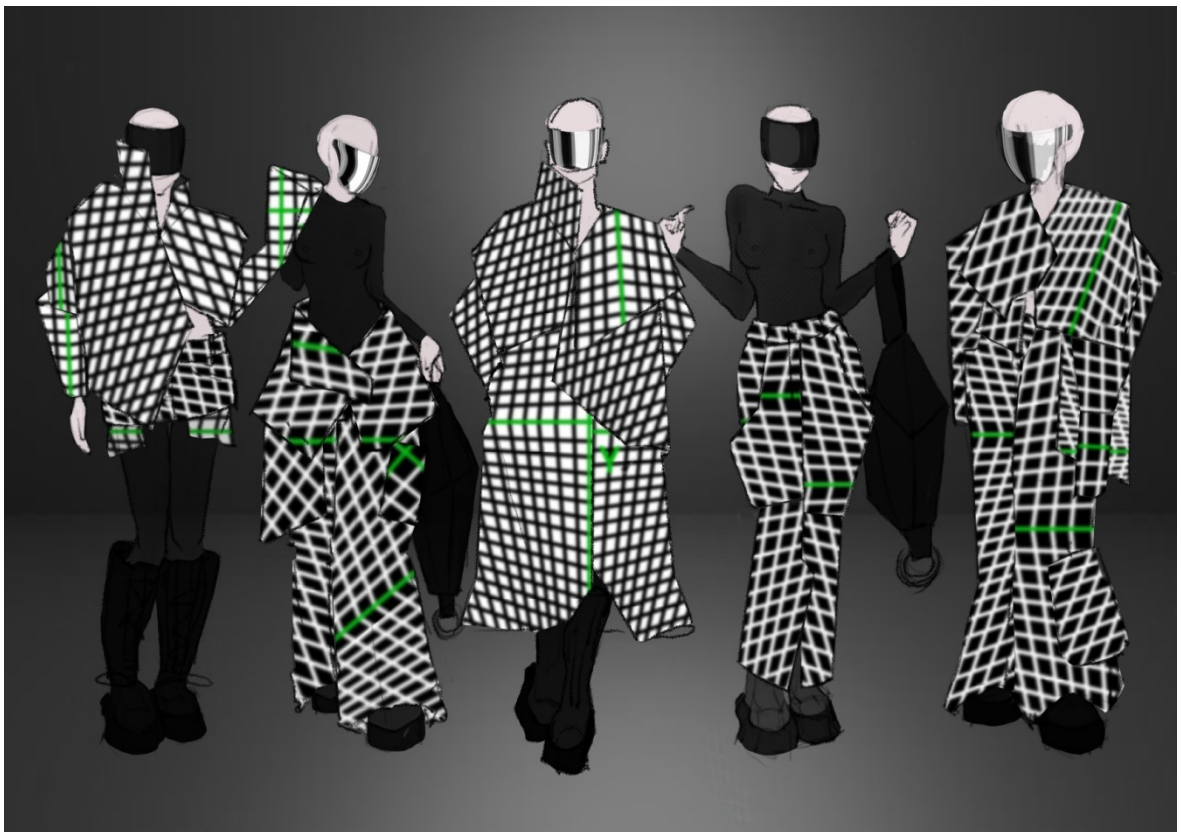
Obrázok 22 aplikovanie autorského dezénu do 3D objektu

Obrázok 23 návrh 3D objektu z ohľadom na komplexnosť kolekcie

5.5 Tvorba modelov

Po zvolení správneho materiálu a utorského dezénu sa celkový vzhľad kolekcie dostal do finálnej verzie. Modely pôsobia dominantne a navzájom na seba reagujú. Vzájomnú reakciu siluet umožnilo aj striedanie dezénov a materiálov s prihliadnutím na určitú gradáciu a postupnosť. Výrazné časti odevov uzemňuje použitie čierneho podkladu v niektorých siluetách. Ten umožňuje upriamenie pozornosti na pôsobenie op-artového dezénu. Dynamiku modelom dodáva aj použitie rozmazaných čiar, tie vo výsledku tvoria dojem pohybu, ktorý sa pozorovateľ snaží zachytiť a zaostriť, čo však nie je možné.

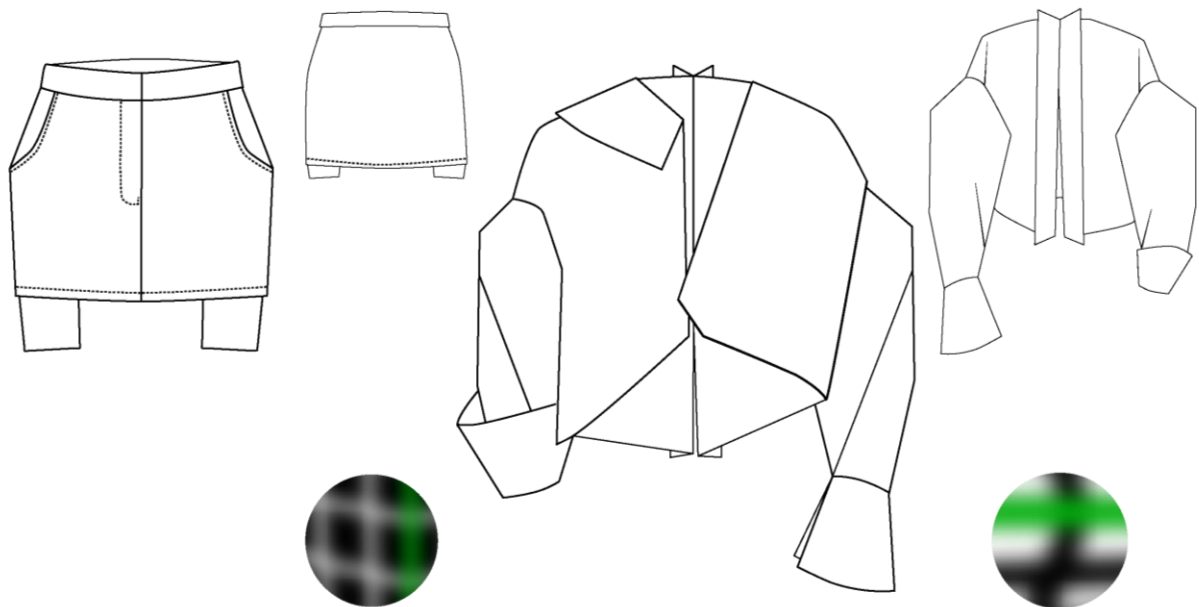

Obrázok 24 návrh kolekcie, použitie autorských dezénov

5.6 Silueta 1

Model č. 1 sa skladá z unisex košele a dámskej sukne. Pre model košele bola zvolená autorská potlač 1 s bielym podkladom a čiernymi rozrastovanými čiarami. Strihové diely sú zhotovené z geometrických tvarov. Ich následnou modifikáciou a premiestňovaním v papierovej verzii vznikol výsledný tvar košele, ktorý sa snaží o podporu vzoru. Rukáv je zhotovený tak, aby vystupoval od tela smerom von, zároveň má predĺžené manžety, ktoré sa dajú preložiť podľa potrieb nositeľa. Strih košele taktiež pracuje s atypickými dĺžkami v každom strihovom diele. Pre košeľu je značná asymetria.

Súčasťou siluety je aj sukňa krátkej dĺžky. Pre jej zhotovenie bola použitá autorská potlač 0, ktorá je protipólom potlače použitej na košeli. Tento kontrastný prvok podporuje tendencie op-artu a vplýva na oko pozorovateľa. Súčasťou sukne sú zväčšené vrecká, ktoré pretŕčajú zo spodnej dĺžky sukne a tak podporujú gradáciu siluety. Strihové súčiastky boli polohované tak, aby brali do úvahy využitie dezénu. Celkový vzhľad siluety je doplnený o čierne silonky a robustné topánky .

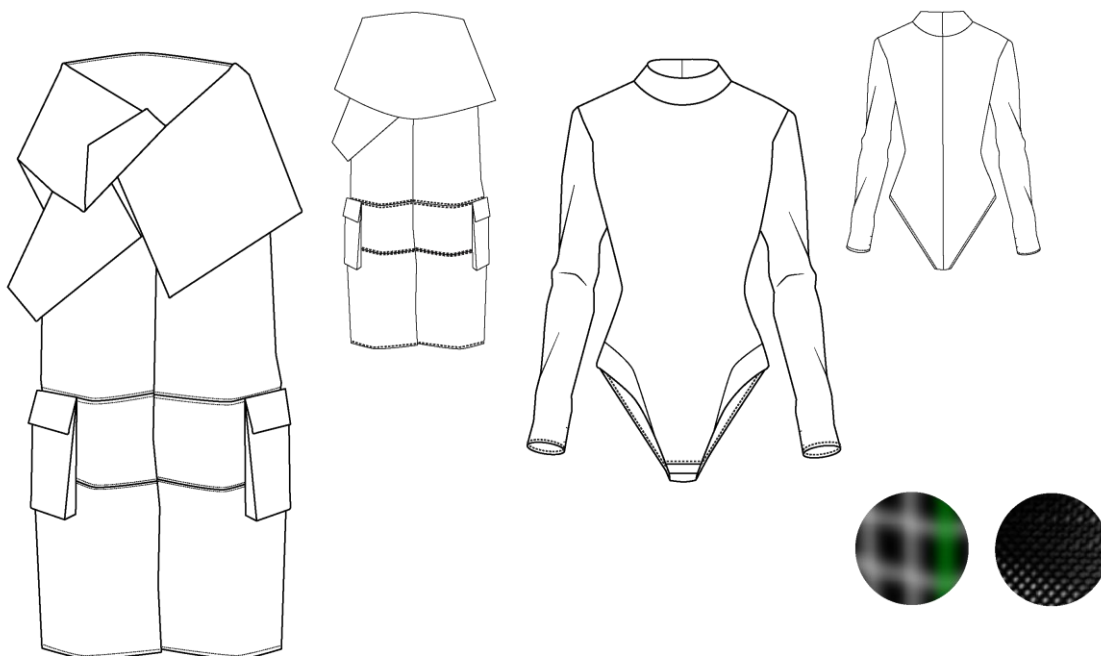

Obrázok 25 model č. 1 sukňa a košeľa

5.7 Silueta 2

Dominantnou časťou siluety č. 2 sú objemné nohavice zhotovené z keprového materiálu s autorskou potlačou č. 0. Spodná časť odevu vychádza z dámskeho strihu nohavíc, ktorý je upravený rôznymi prestrihnutiami a nakladaným vreckom. Miesta, kde sa strihové súčiastky spájajú, sú doplnené štepovaním, čo dodáva modelu „streetovejší“ vzhľad. Vrchná časť nohavíc je doplnená tzv. previsom. Tento previs je vystužený z dôvodu držania žiadúceho tvaru modelu. Celý strih nohavíc je upravený tak, aby najväčšia váha držala v oblasti bokov a umožnila voľnejší vzhľad nohavíc v pásovej línii. Silueta má na pozorovateľa pôsobiť, akoby na nohaviciach bol previazaný ďalší odev.

Model je doplnený o sieťové body s dlhým rukávom. Body je jednoduchého klasického strihu s rolákom, rukávy sú predĺžené a doplnené o otvor na palec. Celková línia odevu pôsobí hladkým polopriesvitným dojmom, strih je prispôbený tak, aby zakrýval čo najväčšiu časť tela. Táto časť odevu je jednoduchá z dôvodu upriamania pozornosti na dominantnejšiu časť siluety, a to nohavíc.

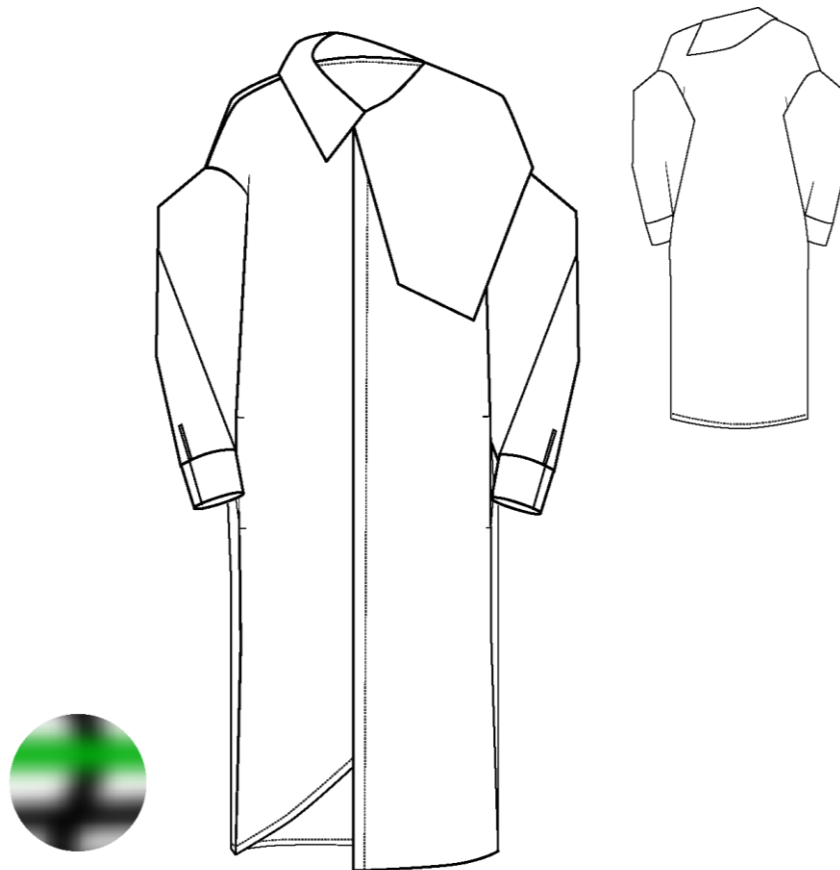

Obrázok 26 model č. 2 nohavice a body

5.8 Silueta 3

Na zhotovenie siluety č. 3 bol použitý materiál popelín s autorskou potlačou 1. Tento model má priamo naväzovať na siluetu č. 2, avšak má upozorňovať na rozličnosť použitých materiálov. Celkový vzhľad košeľových šiat je veľmi dominantný, či už vďaka zvolenému dezénu, alebo strihovej konštrukcii. Strih rukávov odkazuje na prvú siluetu, avšak predĺžené manžety sú nahradené jednoduchšími. Asymetria, ktorá sprevádza kolekciu, sa ďalej uplatňuje v límci a taktiež v spodnej dĺžke košeľových šiat. Model je doplnený o skryté vrecká v bočných švoch z dôvodu pohodlia nositeľa.

Strihová konštrukcia vzišla z deformovania ostatných modelov v kolekcii. V prednom dieli na pravej strane sa nachádza obojstranný previs, ktorý ďalej nadväzuje na líniu rukáva. V zadnom dieli sú dominantnou rukávy, ktoré vstupujú do stredovej časti chrbta. Límeč z predného dielu prechádza do ľavej náramenice a tam končí. Pôsobí dojmom vysunutia a dotvára asymetrickú líniu zadného dielu.

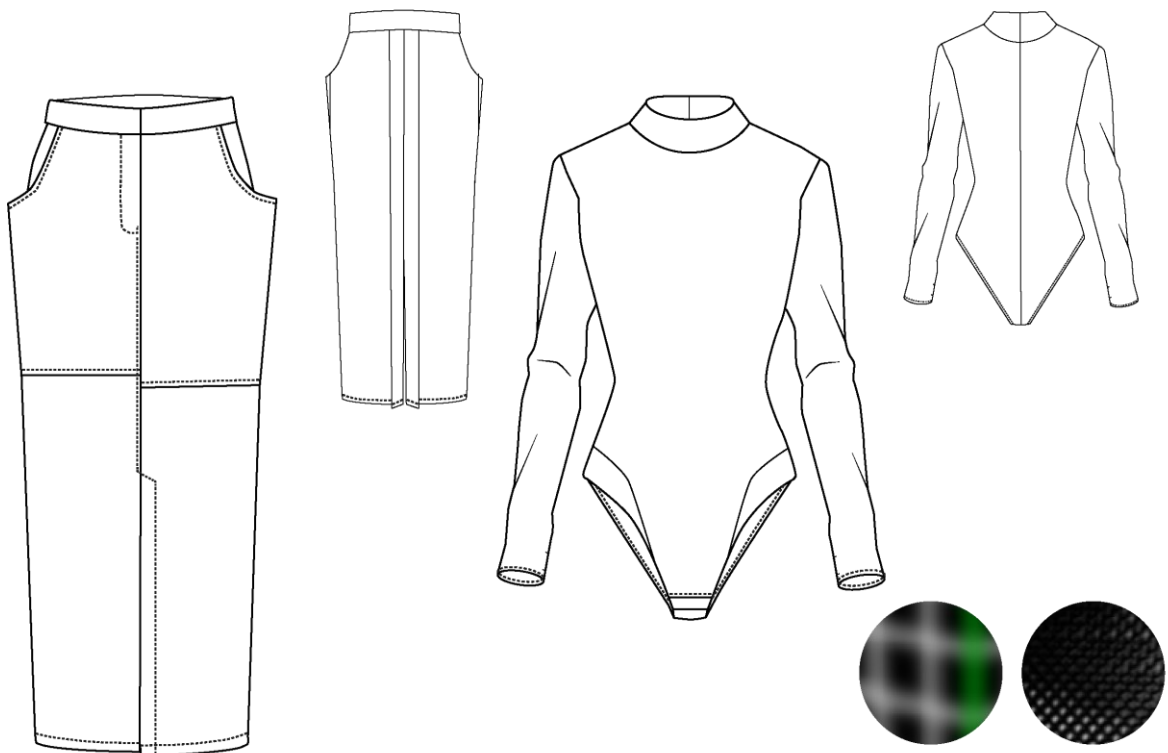

Obrázok 27 model č. 3 košeľové šaty

5.9 Silueta 4

Štvrtá silueta pozostáva z dlhej sukne a rolákového body. Tvar celého modelu je striedmy a najjednoduchší z kolekcie, použitie geometrických tvarov vystupujúcich do priestoru sa udržala len vo forme vreciek na sukni. Tieto vrecká su viditeľné aj v zadnom diele a vytvárajú hranatý tvar bokov. Jednoduchá silueta dopĺňa celkovú gradáciu kolekcie.

Dĺžka sukne siaha po kotníky a dopĺňajú ju dva rázporky. Pre ozvláštnenie vzhľadu bol tvar klasického rázporku zo zadného diela presunutý dopredu. Na materiál pre tvorbu sukne bol použitý keper s autorskou potlačou 0. Použitie odstavajúcich previsov sa uplatnilo v zadnom dieli v stredovej línii, tento prvok je prevzatý z košele prvého modelu a udržiava kolekciu v akomsi tvarovom prepojení. Čierne polopriesvitné body dopĺňa jednoduchý vzhľad, takisto ako v modely č. 2 konce rukávov sú doplnené o otvor na prst. Zadný diel je priečne prestrihnutý, čo umožňuje prepojenie línie so sukňou. Body je zhotovené z elastickej sieťoviny čiernej farby.

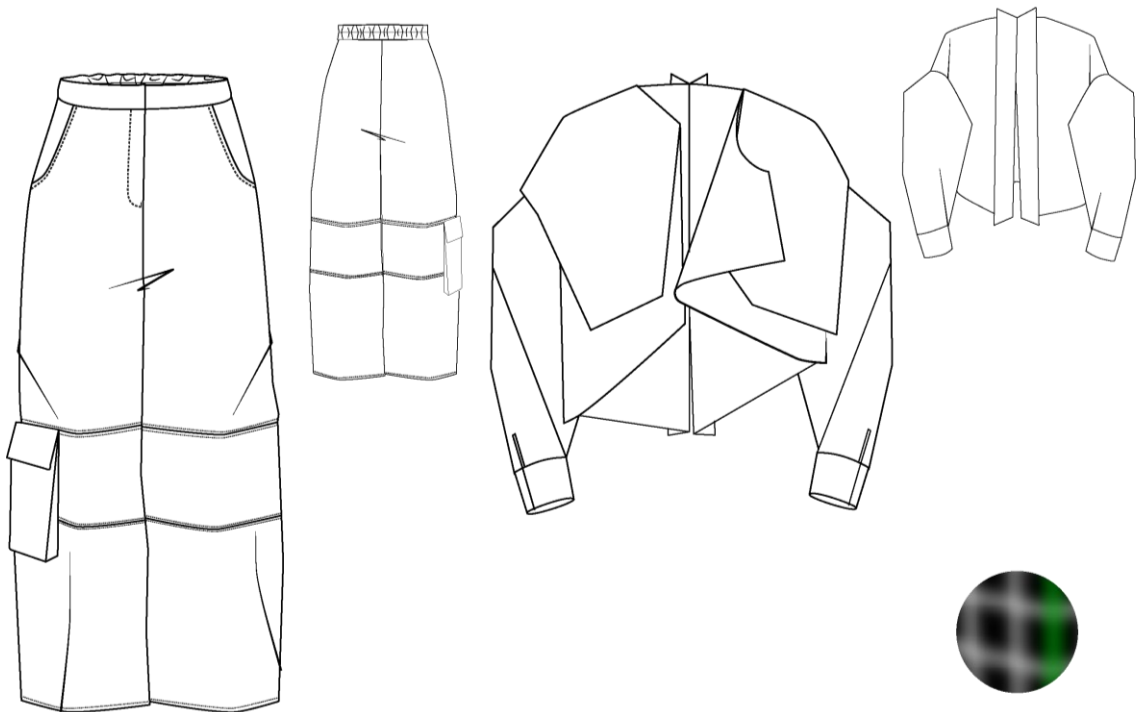

Obrázok 28 model č. 4 sukňa a body

5.10 Silueta 5

Piaty model sa skladá z nohavíc voľného typu a bundy. Na tvorbu oboch modelov bola použitá autorská potlač 0 s čiernym podkladom a bielymi rozrastovanými čiarami. Nohavice sú určitou modifikáciou modelu č. 2, avšak vrchná časť je klasická a ustálená. V oblasti kolien sú diely vodorovne prestrihnuté, následne spojené a oštepované, na jednej strane sa nachádza nakladaná kapsa. Nohavice sú dlhšieho strihu pre docielenie uvoľneného charakteru siluety. Pasec v zadnom diely je doplnený o gumu pre väčšiu variabilitu modelu, keďže je unisexového typu.

Vrchná bunda je zhotovená z rovnakého materiálu, predný diel pôsobí kaskadovitým dojmom a môže evokovať fazónu na pravej časti modelu. Strih rukávov vychádza z tela smerom von. Rukávy sú doplnené manžetami. Zadný diel je rozdelený na dve samostatné časti, ktoré sú prešité v miestach lopatiek. Pri odstránení stredového šva je možné model zväčšiť alebo zmenšiť, podľa potrieb užívateľa. Oba modely sú unisexového typu, konštrukčné rozmery pochádzajú z pánskych rozmerov menšej veľkosti.

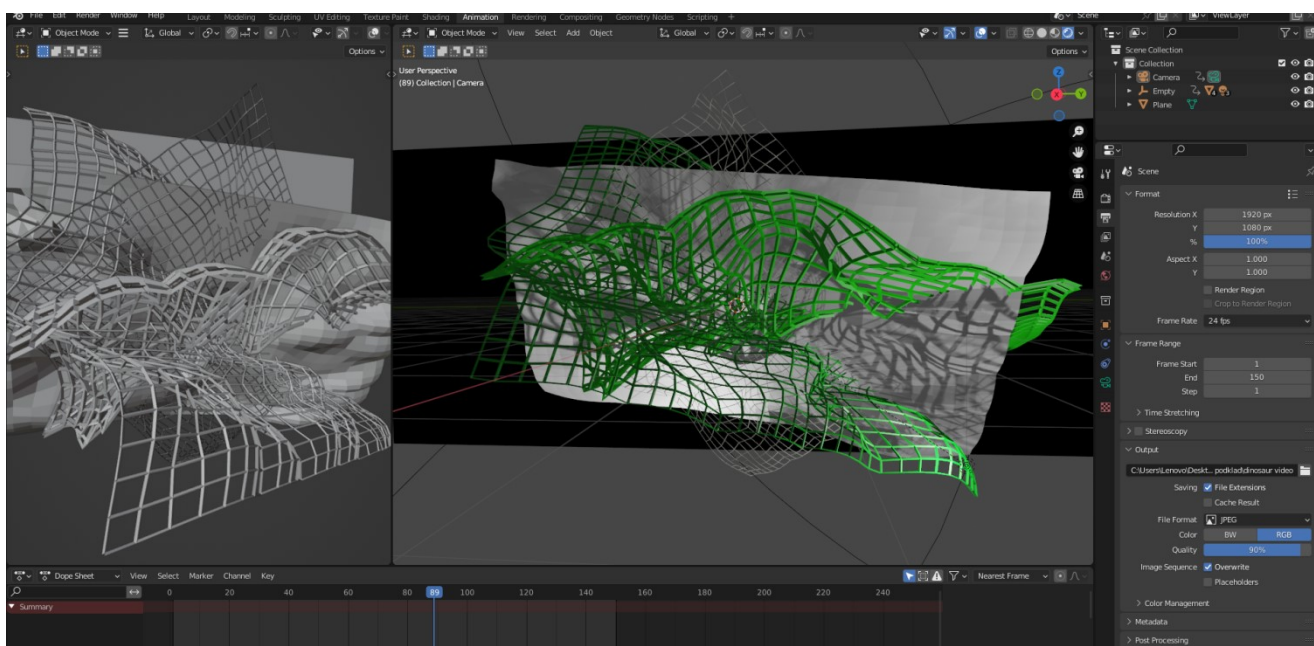

Obrázok 29 model č. 5 nohavice a bunda

5.11 Virtuálny objekt

Výsledná forma modelu vyústila do samostatného virtuálneho objektu zhmotneného pomocou video animácie. Farebnosť modelu bola zohľadnená v kontexte kolekcie. Model sa skladá zo štyroch rozvlhnutých plôch, ktoré sa navzájom prelínajú. Stredná plocha je nepriehľadná a dopomáha k ustáleniu foriem. Ďalšie časti sú mriežkového tvaru, čo umožňuje nazerať cez hmotu a pozorovať jej vzájomné ovplyvňovanie sa. Do pozadia scény bolo vsunuté čierne pozadie ako farebný podklad z autorskej potlače 0.

Objekt je nastavený tak, aby sa otáčal v 360-stupňovom uhle do rôznych smerov. Rozpohybovanie objektu umožňuje sledovať gradáciu formy. Divák sa snaží formu stabilizovať a rozoznať určité plochy. Objekt je voľným vyústením všetkých myšlienkových aspektov naprieč tvorbou kolekcie. Taktiež dotvára atmosféru a celkový výraz práce. Výsledné video s opakujúcou sa sekvenciou pohybu modelu sa skladá z 444 snímok a je dlhé 18 sekúnd. Výsledné video je možné prehrať zacyklene s hladkým pohybovým prechodom. Video bolo zhotovené aj v bledšej farebnej kombinácii z dôvodu transparentnosti a možného využitia pri fotografovaní kolekcie.

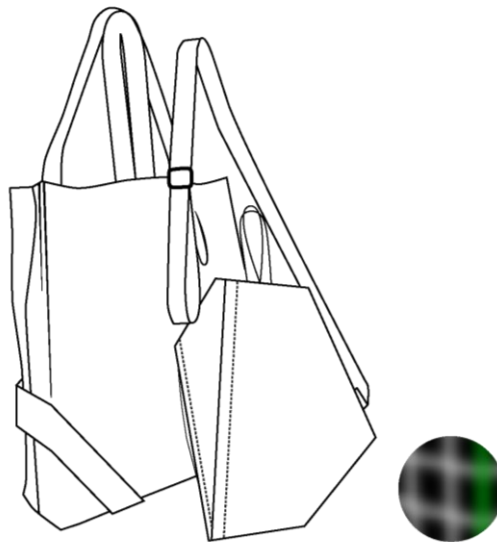

Obrázok 30 - 3D objekt

5.12 Doplnky

Kolekcia je doplnená o dva modely tašiek, ktoré boli zhotovené z keprovej textílie obohatenej o autorskú potlač 0, takisto ako zvyšok kolekcie. Prvý model je menší skladá sa zo 4 dielov, čo umožnilo zväčšiť úložný priestor na 3 kapsy. Kapsy sú uzašité tak, aby používateľ mohol pohodlne uschovať svoje veci s absenciou zdrhovadla. Súčasťou tašky sú hladké polyesterové popruhy z čoho jeden je doplnený o posunovač. Časť popruhu všitá priamo do modelu tašky vytvára slučku, ktorá umožňuje lepšiu manipuláciu pri vyzliekaní.

Väčšia taška je zhotovená z rovnakého materiálu ako menší model. Taška má ploché dno kvôli zväčšeniu objemu. Súčasťou sú taktiež hladké polyesterové popruhy. Dva popruhy sú umiestnené v hornej časti pre uchopenie, zároveň je možné k nim pridať aj malý model kabelky (prepletením popruhov). V spodnej časti sa nachádza spevňovací popruh, ktorý slúži k spevneniu textílie pri väčšej záťaži, jeho línia sa napája k vrchnému úchopu tašky.

Obrázok 31 technický nákres doplnkov

III. PROJEKTOVÁ ČASŤ

6 LOOKBOOK

Fotografka: Vendula Spáčilová

Model: Sofia Blahútová, Michal Pavlík

ZÁVER

Na zákalade nadobudnutých poznatkov vznikla kolekcia, ktorá má priamu nadväznosť na op-art a nové média. Oba smery do veľkej miery ovplyvnili tvorbu a vzhľad práce. Jedným z najpodstatnejších bodov je prepojenie týchto aspektov, ktoré sú zhmotnené nie len vo virtuálnom objekte, ale v každej jednej úvahe a spracovanom detaile. Tak, ako sú média súčasťou ľudských životov, tak zároveň ovplyvňujú ľudské reakcie a kreatívnu tvorbu.

Výsledná práca je charakteristická gradáciou geometrických tvarov a ich vrstvením. Taktiež tieto vrstvy sú transparentné a dajú sa upravovať podľa nositeľových predstáv. Súdržnosť modelov naprieč kolekciou udržujú prvky ako napr. strih rukávov, asymetrické previsy, sled línií a množstvo iných. Základným nástrojom pre zhmotnenie op-artu sa stala autorská potlač, ktorá pracuje s presným striedaním čiar a ich následným rozmazaním pre umocnenie iluzívneho charakteru potlače.

Celkový dojem práce upevňuje vplyv 3D objektu, ktorého pohyby sú zaznamenané prostredníctvom animovaného videa. Toto video je možné premietat' nielen na samotnú postavu, ale aj na pozadie kolekcie. Výsledkom je kolekcia, ktorá výrazový charakter op-artu posúva do inej úrovne a vystavuje ho do pozície, kde je nútený reagovať na ďalšie podnety.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

BAUDOT, François. *Móda storočia*. In: BAUDOT, François. *Móda storočia*. Slovak edition. Bratislava: Ikar, 2001, s. 188-189. ISBN 80-551-0127-2.

BÖHMOVÁ, Veronika. *Projevy op-artu v českém umění 60. a 70. let minulého století*. Brno, 2012. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Viktor Pantůček.

FRANCOVÁ, Jana. *Navigátor: Úvod do umění nových médií*. Brno: Masarykova Univerzita, 2021. ISBN 978-80-210-9887-9.

GAFFOVÁ, Jackie a Clare OLIVEROVÁ. *Svět umění XX. století*. Praha: Albatros, 2003. ISBN 80-00-01179-4.

HODGEOVÁ, Susie. *Stručný příběh moderního umění*. In: *Stručný příběh moderního umění*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2078-9.

MACHALICKÝ, Jíří. *Konstruktivní variace*. Praha: Museum Kampa, 2015. ISBN 978-80-87344-25-5.

RUHRBERG, Karl, Manfred SCHNECKENBURGER, Christiane FRICKEOVÁ a Klaus HONNEF. *Umění 20. století*. In: *Umění 20. století*. Czech edition. Kolín: Slovart, 2004, s. 215. ISBN 80-7209-521-8.

Internetové zdroje :

ADÉLA MATASOVÁ / METASYSTÉMY. In: *YouTube* [online]. 2022 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=9BFZ_bC-J2w&t=368s

Adéla Matasová. *Artist* [online]. Praha: Centrum pro současné umění Praha, c 2006-2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.artist.cz/adela-matasova-402/>

Běla Kolářová žila ve stínu svého manžela a přesto vytvořila autentické dílo /+film. *ArtRevue* [online]. Praha, c2019, 2020 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://artrevue.cz/bela-kolarova-zila-ve-stinu-sveho-manzela-a-presto-vytvorila-autenticke-dilo-film/>

BÖHM, Svatoslav. Půdorysy paměti. Museumkampa [online]. Praha: Kampa, 1999, 2021 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.museumkampa.cz/vystava/bohmf>

COLE, Karl Cole. Mod. *Davis* [online]. Worcester: Davis Publications, c 2023, 2016 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.davisart.com/blogs/curators-corner/mod-heals-textils/>

COLLINS, Joan. *The Avengers - Must See TV* [online]. In: . 2005, 19. 8. 2015 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=2Qj58KYbEPo>

CONDEIXA, Markéta. Jakub Nepraš. *Artlist* [online]. Praha: Centrum pro současné umění Praha, c 2023, 2015 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/jakub-nepras-2343/>

COSTANINI, Domenico. *Through roots the rebirth* [online]. In: . Battle, 2022, 20.7.2022 [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://collectibledry.com/fashion-and-beauty/pierre-cardin/>

DE GRAY, Eleonora. Jean Paul Gaultier in Cinematheque. *Runway Magazine* [online]. Paris: Official RUNWAY MAGAZINE, 2021, 2021 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://runwaymagazines.com/jean-paul-gaultier-in-cinematheque/>

ERKUL. Václav Sivko. In: Filmová Databáze [online]. Praha: HyperMedia, c2003-2023 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/435177-vaclav-sivko.html>

HORWELL, Veronica. John Bates obituary. In: *The Guardian* [online]. London: Guardian Media Group, 2022, 17 Jun 2022 [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/fashion/2022/jun/17/john-bates-obituary>

Jakub Nepraš. *Česká televize* [online]. Praha: Česká televize, c 2021 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/lide/jakub-nepras/>

Jakub Nepraš: statement. *Jakub Nepraš* [online]. Praha [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.jakubnepras.com/about>

Jiří Šindler. *Artmap* [online]. Praha: Artmap, 2011, 2015 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.artmap.cz/jiri-sindler/>

Joan Jonas. *Art21* [online]. New York: Art21, 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://art21.org/artist/joan-jonas/>

Joan Jonas: Vertical roll. In: *MoMA: Learning* [online]. New York: Museum of Modern Art [cit. 2022-12-19]. Dostupné z: https://www.moma.org/learn/moma_learning/joan-jonas-vertical-roll-1972/

KOLEČEK, Michal. Adéla Matasová. *GVUO* [online]. Ostrava: Galéria výtvarného umění v Ostravě, 2022, 2022 [cit. 2022-12-19]. Dostupné z: https://www.gvuo.cz/adela-matasova-1_ed295

KRIŠKOVÁ, Zuzana. Eduard Ovčáček. In: *Artlist* [online]. Praha: Centrum pro současné umění Praha, c2006-2023, 2018 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/eduard-ovcacek-8300/>

KRIŠKOVÁ, Zuzana. Milan Dobeš. *Artlist* [online]. Praha: Centrum pro současné umění Praha, c2006-2023, 2018 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/milan-dobes-3844/>

LAPŠANSKÁ, Dana. *Think fashion: História módy od Wortha po súčasnosť* [online]. Bratislava: Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, 2016 [cit. 2022-11-22]. ISBN 978-80-8189-005-5.

Dostupné z: https://www.academia.edu/34443424/PhDr_Dana_Lap%C5%A1ansk%C3%A1_1_ThinkFashion2_Dejiny_m%C3%B3dy_od_Wortha_po_s%C3%BA%C4%8Dasnos%C5%A5

MATYS, Rudolf. Historie: Několik řádků o historii Umělecké besedy. *Umělecká Beseda* [online]. Praha: IMP net - Web & SEO, c 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.umeleckabeseda.cz/historie>

MoMA: Nam June Paik [online]. New York: Museum of Modern Art, c 2022 [cit. 2022-12-13]. Dostupné z: <https://www.moma.org/collection/works/163792>

Nam June Paik. *Artsy* [online]. New York: Artsy, c 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.artsy.net/artist/nam-june-paik>

O autorovi: Milan Dobeš. Milan Dobeš Museum [online]. Ostrava, c2017 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <http://www.milandobes.com/o-autorovi>

OLDMAN, Claire. *Op Art in Fashion and Design* [online]. In: . © 2022 [cit. 2022-11-27]. Dostupné z: <http://www.op-art.co.uk/>

Ossie Clark: Ossie Clark biography. In: *Catwalk Yourself* [online]. London: Catwalk Yourself, c 2023 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.catwalkyourself.com/fashion-biographies/ossie-clark/>

OUJEZDSKY, Karel. Zdeněk Virt: Op-art. In: *Český rozhlas* [online]. Praha: Český rozhlas, c 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/zdenek-virt-op-art-5078643>

PETÁKOVÁ, Helena. Konstruktivista Milan Dobeš ve Slovenském institutu. In: *Český rozhlas* [online]. Praha: Český rozhlas, 2012, 5.6.2012 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/konstruktivista-milan-dobes-ve-slovenskem-institutu-5091435>

ReVize: Jakub Tajovský. Galerie Roudnice [online]. Roudnice nad Labem, 2020 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://galerieroudnice.cz/vystavy/revize-jakub-tajovsky>

Rýchla móda. In: *FIDM Museum* [online]. Kalifornie: FIDM Museum & Library, c 2023, 2010 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://fidmmuseum.org/2009/10/my-entry-3.html>

SINCLAIR, Mark. *Barbara Brown – fabrics from the 1960s and 70s* [online]. 17.3.2017 [cit. 2022-11-27]. Dostupné z: <https://www.creativereview.co.uk/barbara-brown-fabrics-1960s-70s/>

Súbor Ossie Clark, c. 1969. In: *FIDM Museum* [online]. 2013 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: fidmmuseum.org/2012/11/ossie-clark-ensemble-c-1969.html

ŠIKLOVÁ, Lucie. Vladislav Mirvald ze sbírek Galerie Benedikta Rejta. In: *ArtRevue* [online]. Praha: Revue Art, 2022, 2022 [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://artrevue.cz/vladislav-mirvald-ze-sbirek-galerie-benedikta-rejta/>

ŠTROBLOVÁ RATHOUSKÁ, Kateřina. Vladislav Mirvald. In: *Artlist* [online]. Praha: Centrum pro současné umění Praha, 2023, 2015 [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/vladislav-mirvald-108623/>

They Come to Us Without a Word. *Listart* [online]. Massachusetts: MIT List Visual Arts Center, 2015, 2015 [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://listart.mit.edu/exhibitions/they-come-us-without-word>

TINDLE, Hannah. Ten Times Op-Art Crossed Over Into 21st-Century Fashion. *AnOther* [online]. London: AnOther Publishing, c2009 - 2023, 25.1.2018 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://www.anothermag.com/fashion-beauty/10516/ten-times-op-art-crossed-over-into-21st-century-fashion>

Výstava v Kabinetu T. – Ve vlastním poli , Jakub Tajovský. *Kultura Zlín* [online]. Zlín, 2023 [cit. 2023-04-30]. Dostupné z: <https://www.kulturazlin.cz/event/vystava-v-kabinetu-t-ve-vlastnim-poli-jakub-tajovsky/>

Výstavní síň EXPO 58. *Aloos* [online]. Praha: Adolf Loos Apartment and Gallery, c2022 [cit. 2023-02-21]. Dostupné z: <https://aloos.cz/cs/vystavni-sin-expo-58>

WAGNER, Radan. (Ne)očekávané náhody Zdeňka Sýkory. *ArtRevue* [online]. Praha: Revue Art, c2019, 2020 [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://artrevue.cz/neocekavane-nahody-zdenka-sykory/>

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

atď. a tak ďalej

č. číslo

napr. napríklad

tzv. takzvané

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Richard Anuszkiewicz, Convex and concave	13
Obrázok 2 Běla Kolářová, Variation: Two triangles IV, 1968	14
Obrázok 3 Vladislav Mirvald, čierno-biela kompozícia.....	16
Obrázok 4 Zdeněk Vrt, fotografia	17
Obrázok 5 Milan Dobeš, Pulzující rytmus, 1966.....	20
Obrázok 6 Barbara Brown, dezény	22
Obrázok 7 Ossie Clark návrh odevu, Celia Britwell návrh dezénu	23
Obrázok 8 André Courrèges, 1965	24
Obrázok 9 Jean-Paul Gaultier, 1995	26
Obrázok 10 Joan Jonas, Reanimation, Miláno, 2014	28
Obrázok 11 Joan Jonas, Moving off the land, 2016-18	30
Obrázok 12 Jakub Nepraš, The Moth, 2013 objekt doplnený zvukom	32
Obrázok 13 Jakub Tajovský, vytvorené pomocou malbota.....	33
Obrázok 14 autorský moodboard č.1 , 2022-23.....	36
Obrázok 15 autorský moodboard č. 2 , 2022-2023.....	36
Obrázok 16 tvorba kalík	37
Obrázok 17 návrhy kolekcie	38
Obrázok 18 prvotný návrh dezénu.....	39
Obrázok 19 skúšky dezénov na formát A3	39
Obrázok 20 rozvrhnutie dezénu na metráž textílie	39
Obrázok 21 prvotná fáza vývoju 3D objektu.....	40
Obrázok 22 aplikovanie autorského dezénu do 3D objektu	41
Obrázok 23 návrh 3D objektu z ohľadom na komplexnosť kolekcie.....	41
Obrázok 24 návrh kolekcie, použitie autorských dezénov	42
Obrázok 25 model č. 1 sukňa a košeľa	43
Obrázok 26 model č. 2 nohavice a body.....	44
Obrázok 27 model č. 3 košeľové šaty.....	45
Obrázok 28 model č. 4 sukňa a body.....	46
Obrázok 29 model č. 5 nohavice a bunda	47
Obrázok 30 - 3D objekt	48
Obrázok 31 technický nákres doplnkov.....	49

ZDROJE OBRÁZKOV**Obrázok 1 Richard Anuszkiewicz, Convex and concave**

Zdroje: Black and white op art. In: MutualArt [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.mutualart.com/Artwork/BLACK-AND-WHITE-OP-ART/0671D6EF22C336D32DDA1F119783D293>

Obrázok 2 Běla Kolářová, Variation: Two triangles IV, 1968

Zdroje: Běla Kolářová: Variation: Two Triangles IV, 1968. In: Artlist [online]. [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: <https://www.artsy.net/artwork/bela-kolarova-variation-two-triangles-iv>

Obrázok 3 Vladislav Mirvald, čierno-biela kompozícia

Zdroje: Vladislav Mirvald ze sbírek Galerie Benedikta Rejta. In: ArtRevue [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://artrevue.cz/vladislav-mirvald-ze-sbirek-galerie-benedikta-rejta/>

Obrázok 4 Zdeněk Virt, fotografia

Zdroje: Zdeněk Virt: Op-art. In: Vltava.rozhlas [online]. Český rozhlas [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/zdenek-virt-op-art-5078643>

Obrázok 5 Milan Dobeš, Pulzující rytmus, 1966

Zdroje :SCHILLER, Henrich. Pulzující rytmus. In: Artlist [online]. Centrum pro současné umění Praha [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.artlist.cz/dila/pulsujici-rytmus-v-113643/>

Obrázok 6 Barbara Brown, dezény

Zdroje: Barbara Brown – fabrics from the 1960s and 70s. In: Creative review [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.creativereview.co.uk/barbara-brown-fabrics-1960s-70s/>

Obrázok 7 Ossie Clark návrh odevu, Celia Britwell návrh dezénu

Zdroje: Ossie Clark fashion designer. In: Gettyimages [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.gettyimages.co.uk/photos/ossie-clark-fashion-designer>

Obrázok 8 André Courrèges, 1965

Zdroje: Clothes of the future are here. In: Sweet Jane popboutique [online]. [cit. 2023-04-26]. Dostupné z: <https://sweetjanespopboutique.blogspot.com/2017/11/courreges-clothes-of-future-1965.html>

Obrázok 9 Jean-Paul Gaultier, 1995

Zdroje: Jean Paul Gaultier's '90s Cyber Dot Is The Print Of Party Season. In: Vogue [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.vogue.co.uk/fashion/article/jean-paul-gaultier-cyber-dot-print-trend>

Obrázok 10 Joan Jonas, Reanimation, Miláno, 2014

Zdroje: Joan Jonas. In: Artforum [online]. 2015 [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.artforum.com/interviews/joan-jonas-discusses-her-life-art-and-work-for-the-us-pavilion-51546>

Obrázok 11 Joan Jonas, Moving off the land, 2016-18

Zdroje: GRUBER, David. The Process Behind Joan Jonas' New Oceanic Work. In: Flash Art [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://flash---art.com/article/joan-jonas/>

Obrázok 12 Jakub Nepraš, The Moth, 2013 objekt doplnený zvukom

Zdroje: NEVIDITELNÝ VNĚJŠÍ VESMÍR JAKUBA NEPRAŠE. In: Atelierforart [online]. [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <https://www.atelierforart.cz/neviditelny-vnejsi-vesmir-jakuba-neprase/>

Obrázok 13 Jakub Tajovský, vytvorené pomocou malbota

Zdroje: Výstava ve vlastním poli [online]. In: . Zlín, 2023 [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.kulturazlin.cz/event/vystava-ve-vlastnim-poli-in-its-own-field-jakub-tajovsky-cz-performance-autora-a-dernisaz/>

Nasledujúce vlastné zdroje a koláže:

Obrázok 14 autorský moodboard č.1 , 2022-23

Obrázok 15 autorský moodboard č. 2 , 2022-2023

Obrázok 16 tvorba kalík

Obrázok 17 návrhy kolekcie

Obrázok 18 prvotný návrh dezénu

Obrázok 19 skúšky dezénov na formát A3

Obrázok 20 rozvrhnutie dezénu na metráž textílie

Obrázok 21 prvotná fáza vývoju 3D objektu

Obrázok 22 aplikovanie autorského dezénu do 3D objektu

Obrázok 23 návrh 3D objektu z ohľadom na komplexnosť kolekcie

Obrázok 24 návrh kolekcie, použitie autorských dezénov

Obrázok 25 model č. 1 sukňa a košeľa

Obrázok 26 model č. 2 nohavice a body

Obrázok 27 model č. 3 košeľové šaty

Obrázok 28 model č. 4 sukňa a body

Obrázok 29 model č. 5 nohavice a bunda

Obrázok 30 - 3D objekt

Obrázok 31 technický nákres doplnkov

ZOZNAM PRÍLOH

Flash disk